

Översyn av bidraget till vissa icke-statliga kulturlokaler

Regeringsuppdrag Ku2026/00112

Titel: Översyn av bidraget till vissa icke-statliga kulturlokaler
Rapportnummer: 2026:14
Utgivare: Boverket, April, 2026
ISBN pdf: 978-91-90033-13-5
Processnummer: 3.4.1
Diarienummer: 675/2026

Förord

Boverket och Kulturrådet har fått i uppdrag att tillsammans göra en översyn av det statsbidrag som lämnas med stöd av förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler.

Uppdraget har omfattat att analysera vilken myndighet som ska ansvara för att fördela bidraget, om avgränsningen av bidragsberättigade och prioriterade projekt är ändamålsenlig samt behovet av att besiktiga de projekt som fått bidrag. Uppdraget har även innefattat att lämna författningsförslag.

I denna rapport redovisar Boverket och Statens kulturråd resultatet av uppdraget. I rapporten lämnas förslag till en ny förordning som ersätter den nuvarande regleringen.

Rapporten är sammanställd av Iman Mehammed, Helena Svensson, Paulina Alexandersson och Ove Bengtsson.

Karlskrona april 2026

Anders Sjelvgren
generaldirektör, Boverket

Klara Tomson
vikarierande generaldirektör,
Statens kulturråd

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	6
1 Författningsförslag.....	7
1.1 Förslag till ny förordning om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler.....	7
1.2 Förslag till ändring i förordning (2022:208) med instruktion för Boverket.....	10
2 Inledning.....	11
2.1 Bakgrund.....	11
2.2 Arbetsmetod.....	11
3 Nuvarande stödförordning och bidragsstatistik.....	13
3.1 Nuvarande stödförordning.....	13
3.2 Bidragsstatistik.....	13
4 Överväganden.....	14
4.1 Begrepp och definitioner.....	14
4.2 Tidpunkt för påbörjandet.....	15
4.3 Krav på fastighetsägarens medgivande.....	15
4.4 Krav på F-skatt.....	16
4.5 Krav på sökandens ekonomiska lämplighet.....	16
4.6 Förbud mot dubbelfinansiering.....	16
4.7 Förhållandet till EU:s statsstödsregler.....	17
4.8 Ansökan.....	17
4.9 Yttrande från Kulturrådet.....	18
4.10 Beslutets innehåll.....	18
4.11 Bidragets storlek.....	18
4.12 Utbetalning av bidrag.....	19
4.13 Krav på revisorsintyg.....	19
4.14 Prövningstillfällen.....	19
4.15 Uppgiftsskyldighet.....	20
4.16 Återkallelse av beslut och återkrav.....	20
5 Ansvarig myndighet, avgränsning och besiktning.....	21
I detta kapitel redovisas utredningens överväganden och bedömningar i de frågor som omfattas av uppdraget. Bedömningarna ligger till grund för de författningsförslag som finns i kapitel 1.....	21
5.1 Vilken myndighet bör ansvara för att fördela stödet?.....	21
5.2 Är avgränsningen av bidragsberättigade och prioriterade projekt ändamålsenlig eller bör den ändras?.....	24
5.3 Kvarstår behovet av besiktning av genomförda projekt?.....	26
6 Konsekvenser av författningsförslaget.....	28
6.1 Redogörelse av problemet.....	28
6.2 Vilken förändring som eftersträvas.....	29
6.3 Om ingen åtgärd vidtas (nollalternativet).....	29
6.4 Alternativa lösningar.....	30
6.5 Sammanfattning av alternativen.....	32
6.6 Redogörelse för lämpligast alternativ.....	32
6.7 Analys av det valda alternativet.....	33
6.8 Ikraftträdande, övergångsbestämmelser och utvärdering.....	36
7 Författningskommentarer.....	37
7.1 Förslag till ny förordning om stöd till vissa icke statliga kulturlokaler.....	37
7.2 Förslag till ändring om ändring i förordning (2022:208) med instruktion för Boverket.....	45

Bilaga 1 – Kulturrådets alternativa författningsförslag	47
Bilaga 2 – Yttranden från Riksantikvarieämbetet och andra relevanta myndigheter och aktörer	61

Sammanfattning

Denna rapport har sammanställts av Boverket och Statens kulturråd (Kulturrådet) som redovisning av det gemensamma uppdraget att se över statsbidraget till vissa icke-statliga kulturlokaler. Arbetet har bedrivits i samverkan mellan myndigheterna. Kunskap och erfarenheter har inhämtats från Riksantikvarieämbetet och andra berörda aktörer.

Utredningen bedömer att nuvarande avgränsning av bidragsberättigade och prioriterade projekt i huvudsak är ändamålsenlig. Den nuvarande prioriteringen av läns museer bör kvarstå med hänsyn till de omfattande behov som föreligger. Begränsningarna i bidragets effekter beror inte primärt på hur bidragsberättigade projekt och prioriteringar är avgränsade, utan snarare på den begränsade tillgången på medel. Förändringar i detta avseende skulle, under rådande omständigheter, inte nödvändigtvis leda till en ökad kulturpolitisk effekt. En förändrad prioriteringsordning skulle tvärtom kunna leda till minskad kulturpolitisk effekt. Mot denna bakgrund bör sådana förändringar föregås av en särskild konsekvensanalys och genomföras varsamt.

Kulturrådet bedömer att kretsen bidragsberättigade lokaler principiellt bör utvidgas till att omfatta lokaler för exempelvis dans och musik, museiverksamhet, cirkus, bild- och formverksamhet, regional enskild arkivverksamhet, filmkulturell verksamhet samt hemslojd. Boverket menar att en sådan utvidgning förutsätter en betydligt högre anslagsnivå och att fler lokalkategorier inte bör införas under rådande förutsättningar.

Fysisk besiktning av genomförda projekt är enligt utredningens bedömning inte längre nödvändig. Andra kontrollmekanismer, såsom krav på revisorsintyg och att utföraren av åtgärden ska ha F-skatt, bedöms vara mer ändamålsenliga och proportionerliga.

Utredningen föreslår att den nuvarande förordningen upphävs och ersätts med en ny reglering. Förslaget innebär att regelverket moderniseras och förtydligas samt att vissa standardiserade krav, som återfinns i andra statsbidragsförordningar, införs. Sammantaget bedöms detta leda till en mer enhetlig och ändamålsenlig reglering.

När det gäller frågan om vilken myndighet som nu bör ansvara för att fördela bidraget har utredningen inte kunnat enas om ett gemensamt förslag. Boverket och Riksantikvarieämbetet anser att ansvaret för bidraget bör fortsatt ligga hos Boverket, medan Kulturrådet föreslår att ansvaret i stället överförs dit.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till ny förordning om statsbidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler

Regeringen föreskriver följande.

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter om statsbidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler.

Statsbidrag enligt förordningen lämnas i mån av tillgång på medel.

Ändamål

2 § Ändamålet med statsbidraget är att bidra till uppfyllelsen av de nationella kulturpolitiska målen genom bidrag till lokaler för kulturverksamhet.

Förutsättningar för bidrag

3 § Bidrag får enligt denna förordning lämnas för

1. ny- eller tillbyggnad av musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten,
2. tillgänglighetsanpassning av sådana lokaler,
3. standardhöjande åtgärder eller annan ändring av sådana lokaler, och
4. utbyte eller komplettering av inventarier till sådana lokaler.

4 § För bidrag krävs det att åtgärderna

1. med beaktande av ändamålet i 2 § bedöms vara kulturpolitiskt angelägna, och
2. inte försvårar förverkligandet av projekt som avser allmänna samlingslokaler och inte heller försämrar förutsättningarna för att driva befintliga sådana lokaler

I första hand lämnas bidrag till projekt som avser lokaler för länsmuseer.

5 § Bidrag lämnas endast till åtgärder som påbörjas efter det att ansökan om bidrag kommit in till Boverket. En åtgärd ska anses ha påbörjats när det fysiska byggnadsarbetet inletts eller, om det gäller inventarier, när dessa beställts.

6 § Om ansökan avser lokaler i en byggnad eller på en fastighet som ägs av någon annan än den som ansöker om bidrag, får bidrag lämnas endast om ägaren gett sitt medgivande till att åtgärden utförs.

Första stycket gäller inte för åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier.

7 § Bidrag lämnas endast om den som utför arbetet är godkänd för F-skatt eller, när det gäller utländska företagare eller företag, visar upp intyg eller en annan handling som visar att företagaren eller företaget i sitt

hemland genom registrering eller på annat sätt genomgår motsvarande kontroll i fråga om skatter och avgifter.

Första stycket gäller inte för åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier.

8 § Bidrag får inte lämnas till en sökande som

1. är i likvidation eller försatt i konkurs,
2. har skatte- eller avgiftsskulder eller andra skulder som har lämnats över till Kronofogdemyndigheten och som vid indrivning handläggs som allmänt mål,
3. har en skuld som inte har betalats i rätt tid och som avser återkrav av bidrag som har lämnats av Boverket, eller
4. tagit emot annat statligt bidrag till de åtgärder ansökan avser.

9 § Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas.

Bidragets storlek

10 § Bidrag får lämnas med högst 50 procent av skälig kostnad för genomförda åtgärder, dock högst 2 000 000 kronor per sökande och år.

Ansökan om bidrag

11 § Ansökan ska lämnas i ett formulär som fastställs av Boverket. De handlingar som anges i formuläret ska bifogas ansökan.

Uppgifterna i en ansökan ska lämnas på heder och samvete av sökanden eller en behörig företrädare för denne.

Sökanden ska på begäran av Boverket lämna de ytterligare handlingar eller uppgifter som behövs för prövningen.

Prövning och beslut om bidrag

12 § Boverket prövar frågor om bidrag och ansvarar för utbetalning av bidraget.

13 § Boverket ska besluta om antalet prövningstillfällen och publicera uppgifter om dessa på sin webbplats.

14 § Innan beslut ska yttrande inhämtas från Statens kulturråd i frågor som rör kulturpolitisk måluppfyllnad.

15 § Om Boverket bedömer att bidrag ska lämnas ska det i beslutet anges vilka åtgärder bidraget avser, det preliminära bidragsbeloppet, den tidpunkt då åtgärderna senast ska vara färdigställda och när en begäran om utbetalning senast ska ha kommit in till Boverket.

Ett beslut om att bevilja bidrag får förenas med de villkor som behövs för att tillgodose syftet med bidraget.

Utbetalning av bidraget

16 § När de åtgärder som anges i beslutet har färdigställts, eller senast vid den tidpunkt som angetts i beslutet, ska sökanden lämna in en begäran om utbetalning av bidraget. En begäran om utbetalning ska lämnas i

ett formulär som fastställs av Boverket och innehålla en ekonomisk redovisning som visar den totala kostnaden för de bidragsberättigade åtgärderna, vilka åtgärder som har genomförts och om något annat bidrag har sökts eller beviljats för åtgärderna.

De handlingar som anges i formuläret ska bifogas begäran. Sökanden ska även lämna de ytterligare handlingar eller uppgifter som behövs för prövningen.

Uppgifterna i en begäran om utbetalning av bidrag ska lämnas på he-der och samvete av sökanden eller en behörig företrädare för denne.

17 § Om det finns särskilda skäl får Boverket besluta att senarelägga den tidpunkt då en begäran om utbetalning ska lämnas in.

18 § Den ekonomiska redovisningens tillförlitlighet ska vara intygad av en revisor. Om det bidrag som har tagits emot uppgår till minst fem prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, ska granskningen göras av en auktoriserad eller godkänd revisor.

19 § Boverket fastställer det slutliga bidragsbeloppet och beslutar om utbetalning av bidraget. Bidraget får dock inte bestämmas till ett högre belopp än det preliminära bidragsbeloppet enligt 15 §.

20 § Den som ansöker om eller har beviljats bidrag enligt denna förordning ska snarast möjligt till Boverket anmäla sådana ändrade förhållanden som kan påverka rätten till eller storleken på bidraget.

21 § Boverket ska besluta att bidraget helt eller delvis inte ska betalas ut om

1. den som har ansökt om bidrag genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att bidraget beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
2. bidraget av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,
3. den eller de åtgärder som angetts i ansökan inte har genomförts, eller
4. villkoren för bidraget i något annat avseende inte har följts.

22 § Sedan ett bidrag betalats ut får Boverket besluta om återbetalning av bidraget helt eller delvis endast om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att bidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,
2. bidraget av något annat skäl har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta, eller
3. villkoren för bidraget i något annat avseende inte har följts.

Om det finns särskilda skäl för det, får Boverket besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

Bemyndigande

23 § Boverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

24 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut om återbetalning av bidrag får dock inte överklagas.

-
1. Denna förordning träder i kraft den xx månad 20xx.
 2. Genom förordningen upphävs förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler.
 3. Den upphävda förordningen gäller dock fortfarande för bidrag som har beviljats före den xx månad 20xx.

1.2 Förslag till ändring i förordning (2022:208) med instruktion för Boverket

Regeringen föreskriver att 18 § förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Samlingslokaldelegationen. Delegationen avgör ärenden om statligt stöd till allmänna samlingslokaler, *vissa icke-statliga kulturlokaler* och *folkparksteatrar*.

Delegationen avgör inte ärenden som rör regelgivning eller förslag till anslagsframställningar.

Föreslagen lydelse

18 §

Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Samlingslokaldelegationen. Delegationen avgör ärenden om statligt bidrag till allmänna samlingslokaler.

Delegationen avgör inte ärenden som rör regelgivning eller förslag till anslagsframställningar.

-
1. Denna förordning träder i kraft den xx månad 20xx.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

2.1.1 Regeringsuppdraget¹

Regeringen beslutade den 19 februari 2026 att ge Boverket och Kulturrådet i uppdrag att tillsammans genomföra en översyn av det statsbidrag som lämnas med stöd av förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler (förordningen).

Inom ramen för uppdraget ska myndigheterna analysera och föreslå vilken myndighet som ska ansvara för att fördela bidraget. Myndigheterna ska vidare analysera om avgränsningen av bidragsberättigade och prioriterade projekt är ändamålsenlig eller om den bör ändras. Myndigheterna ska även analysera behovet av att besiktiga de projekt som har fått bidrag.

Myndigheterna ska lämna nödvändiga författningsförslag och vid behov föreslå språkliga ändringar i förordningen.

Vid genomförandet av uppdraget ska myndigheterna inhämta kunskaper och erfarenheter från Riksantikvarieämbetet och andra relevanta myndigheter och aktörer. Boverket ska samordna genomförandet av uppdraget.

2.1.2 Syftet och målet med uppdraget

Syftet med uppdraget är att se över bidraget till vissa icke-statliga kulturlokaler samt analysera regelverket och ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter.

Målet med uppdraget är att utifrån genomförda analyser ange vilka ändringar i förordningen och ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter som bör övervägas. Uppdraget ska resultera i ett underlag som regeringen kan använda vid beslut om den fortsatta utformningen av bidraget till vissa icke-statliga kulturlokaler.

2.2 Arbetsmetod

Uppdraget har genomförts i samverkan mellan Boverket och Kulturrådet. Myndigheterna har haft löpande avstämningar avseende planering samt genomförande av uppdraget. Boverket har samordnat genomförandet av uppdraget.

Som underlag för analysen har synpunkter och erfarenheter inhämtats från ett antal relevanta myndigheter och aktörer inom kulturområdet,

¹ Ku2026/00112, Uppdrag till Boverket och Statens kulturråd om en översyn av bidraget till vissa icke-statliga kulturlokaler.

däribland Riksantikvarieämbetet, Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt företrädare för olika delar av kulturlivet. Aktörerna har genom skriftliga underlag fått besvara centrala frågeställningar angivna i uppdraget, såsom bidragets betydelse samt behovet av ändringar i avgränsningen av bidragsberättigade och prioriterade projekt och i de lokalkategorier som omfattas av förordningen. Totalt har 13 aktörer² inkommit med synpunkter.

Vid utformningen av författningsförslagen har även jämförelser gjorts med andra gällande statsbidragsförordningar i syfte att uppnå enhetlig och rättssäker reglering.

² Se bilagor.

3 Nuvarande stödförordning och bidragsstatistik

3.1 Nuvarande stödförordning

Förordningen om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler trädde i kraft 1990 och reglerar bidrag till museer, teatrar och konsertlokaler som inte ägs av staten. Förordningen har ändrats vid ett fåtal tillfällen sedan ikraftträdandet, men utan att dess struktur och materiella innehåll i något väsentligt avseende har ändrats.

Förordningen innehåller endast ett begränsat antal materiella villkor och en förhållandevis översiktlig reglering av förfarandet. I moderna statsbidragsförordningar är motsvarande bestämmelser i regel mer utförliga, i syfte att säkerställa en rättssäker, enhetlig och effektiv bidragshantering.

Mot denna bakgrund finns det behov av att modernisera och förtydliga regleringen.

3.2 Bidragsstatistik

I tabellen nedan redovisas hur bidraget till icke-statliga kulturlokaler har fördelats i praktiken under de senaste fem åren, inklusive innevarande år. Tabellen visar ansökta och beviljade belopp samt hur medlen har fördelats mellan läns museer och övriga sökanden. Enligt nuvarande reglering ska bidrag i första hand lämnas till projekt som avser lokaler för läns museer.

Tabell 1. Ansökta och beviljade belopp, fördelat mellan läns museer och övriga.

År	Ansökt belopp (totalt)	Beviljat belopp till läns museer	Beviljat belopp till övriga sökande	Beviljat belopp (totalt)
2026	67 771 031	8 699 858	753 142	9 453 000
2025	39 652 163	8 139 732	1 313 268	9 453 000
2024	46 094 243	9 441 500	674 000	10 115 500
2023	36 018 400	10 605 984	973 160	11 579 144
2022	57 054 912	9 291 609	560 391	9 852 000

De vanligaste åtgärderna för vilka bidrag beviljas är standarhöjande reparationer och tillgänglighetsanpassning. Även ombyggnad förekommer. Inköp av inventarier ingår ofta som en del av projektet. Nybyggnad har inte förekommit alls de senaste fem åren.

4 Överväganden

I detta kapitel redovisas utredningens överväganden och bedömningar i de frågor som omfattas av uppdraget. Bedömningarna ligger till grund för de författningsförslag som lämnats i kapitel 1.

4.1 Begrepp och definitioner

1 § nuvarande förordning reglerar vilka åtgärder som kan omfattas av bidrag. I den föreslagna bestämmelsen görs vissa ändringar i terminologin och bestämmelsen kompletteras med ytterligare en åtgärd.

4.1.1 Ombyggnad

I den nuvarande bestämmelsen anges att bidrag kan lämnas för ny- eller ombyggnad. Boverket har i rapporten Översyn av ombyggnad i PBL³ föreslagit att begreppet ombyggnad ska ersättas i plan- och bygglagstiftningen och i anslutande författningar. I rapporten föreslås att begreppet ombyggnad ska utgå och ersättas med begreppet annan ändring i förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler. Mot denna bakgrund ersätts begreppet ombyggnad i denna förordning med formuleringen ”annan ändring av sådana lokaler”.

4.1.2 Tillbyggnad

I den föreslagna bestämmelsen anges att bidrag kan lämnas för tillbyggnad. Av budgetpropositionen för 2026 framgår att medlen får användas för åtgärder som bland annat omfattar tillbyggnad. Detta har dock inte kommit till uttryck i förordningen. Genom att uttryckligen ange att bidrag kan lämnas för tillbyggnad tydliggörs att även sådana åtgärder omfattas av bidraget.

4.1.3 Standardhöjande reparationer och handikappanpassning

I den nuvarande bestämmelse anges även att bidrag lämnas för standardhöjande reparationer. I den föreslagna bestämmelsen ersätts detta med formuleringen standardhöjande åtgärder. Begreppet standardhöjande åtgärder används även i annan lagstiftning och har en etablerad innebörd i praxis. Förslaget bidrar därför till en tydligare avgränsning av vilka åtgärder som kan komma i fråga för bidrag.

Vidare ersätts begreppet handikappanpassning i 1 § första stycket 2 med begreppet tillgänglighetsanpassning. Ändringen innebär en språklig modernisering och överensstämmer med gällande terminologi.

³ Boverket (2021). Översyn av ombyggnad i PBL, rapport 2021:19.

4.1.4 Angeläget från kulturpolitisk synpunkt

En förutsättning för att bidrag ska kunna beviljas är att projektet är angeläget från kulturpolitisk synpunkt. Innebörden av begreppet framgår inte av förordningen. Det framgår inte heller närmare utifrån vilka kriterier bedömningen ska göras. Mot bakgrund därav föreslår utredningen att det införs en ändamålsbestämmelse (2 §) som tydliggör att statsbidraget ska bidra till uppfyllelsen av de nationella kulturpolitiska målen. Kravet i 4 §1 kan då knytas till ändamålsbestämmelsen och får därigenom en tydligare innebörd. En uttrycklig reglering av ändamålet är även i linje med hur moderna statsbidragsförordningar är utformade.

4.2 Tidpunkt för påbörjandet

Den nuvarande regleringen i 6 § innebär att bidrag som huvudregel inte lämnas till projekt som har påbörjats innan ansökan prövas, om inte synnerliga skäl föreligger. Bestämmelsen innebär att frågan om ett projekt får påbörjas i vissa fall måste prövas särskilt, genom förhandsbesked, innan den ordinarie prövningen av ansökan slutförs.

Bestämmelsen i sin nuvarande form innebär vidare att sökanden i praktiken behöver vänta med att påbörja åtgärderna i avvaktan på myndighetens beslut. Samtidigt är det sökanden som har bäst kännedom om projektets förutsättningar, tidplan och när åtgärderna är mest lämpliga att genomföras. Den nuvarande ordningen kan därför leda till att projekt fördröjs eller genomförs under mindre ändamålsenliga förhållanden.

Vidare krävs det för att en ansökan ska kunna prövas att den är tillräckligt underbyggd, vilket i praktiken förutsätter viss projektering och planering. Den nuvarande regleringen ger upphov till en oklar gränsdragning mellan tillåtna förberedande åtgärder och sådana åtgärder som innebär att projektet har påbörjats. Utredningen bedömer därför att det finns behov av att tydliggöra när åtgärder får påbörjas i förhållande till rätten till bidrag. Bestämmelsen bör utformas så att prövningen sker samlat vid ett tillfälle och på ett fullständigt underlag, utan förhandsprövning.

4.3 Krav på fastighetsägarens medgivande

Genomförandet av bidragsberättigade åtgärder är i vissa situationer beroende av att fastighets- eller byggnadsägaren ger sitt medgivande. Detta gäller vid exempelvis nybyggnad, om- eller tillbyggnad. Den nuvarande förordningen innehåller inga krav på att ägaren av den byggnad eller fastighet där åtgärden ska utföras ska ha godkänt detta. Det innebär att bidrag idag kan beviljas för åtgärder på annans fastighet som ägaren varken har godkänt eller ens känner till. Detta kan leda till att lokalen senare måste återställas i ursprungligt skick. Statliga bidragsmedel riskerar då att betalas ut för åtgärder som inte kan genomföras eller som senare leder till rättstvister mellan hyresvärd och hyresgäst.

Det bör därför införas ett krav på att ägaren ska lämna ett uttryckligt medgivande för de åtgärder som kräver det. Kravet bör dock inte omfatta åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier eftersom sådana åtgärder typiskt sett är mindre ingripande och därför inte motiverar samma krav på fastighetsägarens medgivande.

4.4 Krav på F-skatt

Enligt nuvarande reglering finns inget krav på att den som utför de åtgärder som bidraget avser ska vara godkänd för F-skatt eller motsvarande. Avsaknaden av ett sådant krav medför att det finns en risk för att statliga medel indirekt kan komma att användas i verksamheter som inte uppfyller grundläggande krav på skatte- och avgiftsredovisning. Utredningen föreslår därför att det införs ett krav på att den som utför åtgärderna ska vara godkänd för F-skatt, eller motsvarande i fråga om utländska företagare.

Kravet bör inte omfatta åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier, eftersom sådana åtgärder i många fall inte kräver att någon extern utförare anlitas.

4.5 Krav på sökandens ekonomiska lämplighet

Nuvarande förordning bygger på ett tillitsbaserat system med begränsade kontrollmekanismer och ställer inga krav på sökandens ekonomiska lämplighet för beviljande av bidrag. Förordningen hindrar inte att bidrag lämnas till en sökande som är i konkurs, har obetalda skatteskulder hos Kronofogden eller har en oreglerad återbetalningsskyldighet till Boverket. Det innebär att statliga bidragsmedel idag kan betalas ut till olämpliga aktörer. En sökande som är försatt i konkurs eller under likvidation saknar förmåga att genomföra de åtgärder bidraget avser. Staten agerar vidare inkonsekvent om den driver in obetalda skatter och avgifter hos Kronofogden och samtidigt betalar ut bidrag till samma aktör. Krav på sökandens ekonomiska lämplighet bör därför införas.

4.6 Förbud mot dubbelfinansiering

Den nuvarande förordningen innehåller inte någon bestämmelse som reglerar situationen där en sökande redan fått statligt stöd för de åtgärder som ansökan avser. Detta innebär att bidrag idag kan lämnas till åtgärder som helt eller delvis redan finansierats med andra statliga medel.

En sådan ordning är inte förenlig med kravet på god hushållning i statlig verksamhet enligt 1 kap. 3 § budgetlagen (2011:203). Av budgetlagen följer att statens medel ska användas effektivt och endast för avsedda ändamål. För bidragsgivning innebär detta att staten inte ska finansiera

samma sak flera gånger (så kallad dubbelfinansiering), om det inte är särskilt föreskrivet.

Utredningen bedömer därför att krav mot dubbelfinansiering bör införas. Avsaknaden av ett sådant krav kan leda till ineffektiv användning av statliga medel och bristande likabehandling mellan sökande.

4.7 Förhållandet till EU:s statsstödsregler

Enligt artikel 107.1 i FEU⁴ är huvudregeln att statligt stöd som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Enligt 107.3 d kan stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet anses förenligt med den inre marknaden om sådant stöd inte påverkar handelsvillkoren och konkurrensen inom unionen i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

Många aktörer som idag söker bidrag till icke-statliga kulturlokaler är icke vinstdrivande. Läns museer drivs till exempel oftast som stiftelser även om andra organisationsformer kan förekomma. Förordningen utesluter dock inte att större, kommersiella företag som till exempel säljer biljetter i konkurrens med andra arrangörer – även internationellt – kan komma i fråga för bidraget.

Det kan därför inte uteslutas att bidrag enligt förordningen i enskilda fall utgör statligt stöd i EU-rättslig mening. Mot denna bakgrund bör det säkerställas att bidrag lämnas i enlighet med Europeiska unionens regler om statligt stöd. Det bör därför införas en bestämmelse som innebär att bidrag enligt förordningen endast får lämnas i enlighet med sådana regler.

4.8 Ansökan

Utredningen föreslår att det redan på förordningsnivå tydliggörs att ansökan ska göras på formulär som fastställts av Boverket, att sökanden ska lämna de uppgifter som behövs för prövningen samt att myndigheten får begära in ytterligare uppgifter vid behov.

Kravet på heder och samvete är vidare enligt nuvarande ordning begränsat till uppgifter om faktiska förhållanden, vilket innebär att övriga uppgifter i ansökan faller utanför kravet. Det är en omotiverad begränsning som försvagar kontrollen av uppgifternas riktighet. Kravet bör i stället omfatta samtliga uppgifter i ansökan, i enlighet med hur moderna statsbidragsförordningar är utformade.

⁴ Fördraget om Europeiska unionen (FEU).

Genom förslaget ges den handläggande myndigheten en flexibilitet att genom det formulär som myndigheten fastställer, ange vilka handlingar som ska bifogas ansökan, anpassat till vad som faktiskt behövs för prövningen i det enskilda ärendet. Ett sådant system skapar förutsättningar för ett digitalt och mer ändamålsenligt förfarande.

Slutligen bör införas en bestämmelse om att sökanden, på begäran av Boverket, ska ge in de ytterligare uppgifter eller handlingar som behövs för prövningen. Detta säkerställer att ärenden kan kompletteras i den utsträckning som krävs i det enskilda ärendet.

4.9 Yttrande från Kulturrådet

Enligt nuvarande bestämmelser ska yttrande inhämtas från Kulturrådet innan en ansökan prövas. Kulturrådet är sakkunnig myndighet inom det kulturpolitiska området och har relevanta nätverk att tillgå. Utredningen föreslår därför att kravet kvarstår men med förtydligandet att det avser frågor om kulturpolitisk måluppfyllnad.

4.10 Beslutets innehåll

Den nuvarande förordningen reglerar inte vad ett beslut om bidrag ska innehålla. Eftersom det är i beslutet som bidragsmottagarens rättigheter och skyldigheter fastställs bör beslutets närmare innehåll preciseras i förordningen. Utredningen föreslår att en bestämmelse införs som tydliggör att det i beslutet måste anges vilka åtgärder bidraget avser, det preliminära bidragsbeloppet, den tidpunkt då åtgärderna senast ska vara färdigställda och när en begäran om utbetalning senast ska lämnas in.

4.11 Bidragets storlek

Enligt gällande reglering lämnas bidrag på grundval av ett bidragsunderlag som ska motsvara den kostnad som är skälig med hänsyn till projektets art och omfattning. Bidrag lämnas med högst 30 procent av bidragsunderlaget för nybyggnad och med högst 50 procent av bidragsunderlaget för övriga projekt.

Då anslaget är begränsat anser utredningen att det finns skäl att införa en övre gräns för hur stort bidrag som kan lämnas till en och samma sökande under ett år. På så vis kan fler aktörer få tillgång till statliga medel. Den lägre procentsatsen för nybyggnad i nuvarande bestämmelse är visserligen rimlig, eftersom ett sådant projekt typiskt sett är mer kostnadskrävande än andra åtgärder. Förslaget innebär emellertid att det införs en övre gräns för hur stort bidrag som kan lämnas för samtliga åtgärder. Begränsningen innebär att bidragets storlek i praktiken inte enbart bestäms av procentsatsen, utan även av det införda maxbeloppet.

För nybyggnadsprojekt, som ofta har höga kostnader, innebär detta att den nuvarande procentsatsen om 30 procent i många fall inte får något genomslag, eftersom bidraget i stället begränsas av maxbeloppet. Procentsatsen riskerar därmed att ge en missvisande bild av vilket bidrag som faktiskt kan beviljas. Mot denna bakgrund bedöms det inte finnas skäl att behålla en särskild procentsats för nybyggnad. I stället bör samma procentsats tillämpas för samtliga åtgärder.

4.12 Utbetalning av bidrag

Utredningen anser att det redan på förordningsnivå bör framgå vilka regler som ska gälla avseende utbetalning av bidrag. När åtgärderna färdigställt ska sökanden lämna in en begäran om utbetalning av bidraget. Begäran bör innehålla en ekonomisk redovisning som visar den totala kostnaden för de bidragsberättigade åtgärderna, vilka åtgärder som har genomförts och om åtgärderna helt eller delvist finansierats med andra statliga medel. Uppgifterna ska lämnas på heder och samvete, vilket är ett etablerat krav i statliga bidragssystem och syftar till att skärpa sökandens ansvar för att de uppgifter som lämnas är korrekta.

Det bör också finnas en möjlighet för Boverket att i enskilda fall förlänga den tid inom vilken en begäran om utbetalning ska lämnas in, om det finns särskilda skäl. Vissa byggrelaterade åtgärder av den karaktär som förordningen avser kan drabbas av förseningar av olika slag, och en alltför rigid tidsgräns riskerar att leda till att bidrag förfaller i situationer där det inte är motiverat.

4.13 Krav på revisorsintyg

Krav på granskning av sökandens ekonomiska redovisning regleras för närvarande genom Boverkets föreskrifter (1990:27) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler. Idag räcker det med att en ekonomiskt sakkunnig person granskar redovisningen. Utredningen föreslår att det i stället ska krävas en revisor och att detta, i enlighet med etablerad praxis, ska regleras direkt i förordningen.

För att kravet ska vara proportionerligt bör en distinktion göras utifrån bidragets storlek. När det mottagna bidraget uppgår till minst fem prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken ska granskningen utföras av en auktoriserad eller godkänd revisor. Vid lägre belopp är det tillräckligt att redovisningens tillförlitlighet intygas av en revisor utan sådana kvalifikationskrav.

4.14 Prövningstillfällen

I den nuvarande regleringen anges att ansökningar som har kommit in före den 1 oktober ett år ska prövas före utgången av februari månad följande år. Bestämmelsen innebär att prövningen sker vid ett bestämt

tillfälle per år men begränsar samtidigt möjligheterna till att anpassa handläggningen över tid.

Det finns ett behov av att från år till år kunna styra hur många prövningstillfällen som ska finnas och när dessa ska äga rum. Mot denna bakgrund bör den nuvarande regleringen av prövningstidpunkten ändras. I stället bör Boverket ges möjlighet att besluta om antalet prövningstillfällen per år och även anpassa handläggningen efter aktuella förhållanden. För att sökanden ska kunna ta del av prövningstillfällena bör Boverket publicera dessa på sin webbplats.

4.15 Uppgiftsskyldighet

I nuvarande förordning saknas en uttrycklig skyldighet för sökanden att anmäla ändrade förhållanden som kan påverka rätten till bidrag. Eftersom byggprojekt ofta pågår under en längre tid är det inte ovanligt att förändringar som påverkar rätten till bidrag sker. Det bör därför införas en bestämmelse som innebär att den som ansöker om eller har beviljats bidrag ska anmäla sådana ändrade förhållanden utan onödigt dröjsmål efter det att förändringen inträffat eller blivit känd för bidragsmottagaren.

Bestämmelsen är utformad i enlighet med vad som är vanligt förekommande i liknande bidragsförordningar.

4.16 Återkallelse av beslut och återkrav

Bidragsbeslutet får enligt nuvarande reglering återkallas om de förutsättningar som låg till grund för beslutet inte längre finns. Bestämmelsen är allmänt hållen och anger inte närmare i vilka situationer en sådan återkallelse ska ske. Det framgår inte heller hur olika typer av avvikelser ska hanteras vid prövningen inför utbetalning. Utredningen föreslår därför att det tydligare regleras i vilka situationer bidrag helt eller delvis inte ska betalas ut.

När det gäller återkrav anser utredningen att det bör införas en möjlighet att helt eller delvis avstå från återkrav. En sådan möjlighet ger utrymme för undantag om det föreligger särskilda skäl i det enskilda fallet.

Bestämmelsen är utformad i enlighet med vad som är vanligt förekommande i liknande bidragsförordningar.

5 Ansvarig myndighet, avgränsning och besiktning

I detta kapitel redovisas utredningens överväganden och bedömningar i de frågor som omfattas av uppdraget. Bedömningarna ligger till grund för de författningsförslag som finns i kapitel 1.

5.1 Vilken myndighet bör ansvara för att fördela bidraget?

I budgetpropositionen för 2026 föreslog regeringen att Samlingslokaldelegationen inte längre ska besluta om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget.⁵ Det finns därmed inte längre något riksdagsbundet krav på att Samlingslokaldelegationen ska vara beslutande organ för det aktuella bidraget.

Mot denna bakgrund ska Boverket och Kulturrådet inom ramen för regeringsuppdraget även föreslå vilken myndighet som bör ansvara för att fördela bidraget. Då utredningen inte kunnat enas om ett gemensamt ställningstagande följer nedan i stället en redogörelse för de olika argument som framförts av Boverket och Kulturrådet var för sig.

5.1.1 Boverkets inställning

Enligt Boverkets mening finns goda skäl för att myndigheten även fortsättningsvis bör ansvara för att fördela bidraget.

Stödet till icke-statliga kulturlokaler är ett investeringsstöd som i huvudsak avser byggrelaterade åtgärder, såsom ny, om- och tillbyggnad samt tillgänglighetsanpassning. Boverket har, som nationell myndighet inom samhällsplanering, byggande och boende en etablerad kompetens inom dessa områden. Boverket har också lång erfarenhet av att administrera statliga stöd och bidrag kopplade till byggande och lokaler. Som sektorsansvarig myndighet för funktionshinderspolitiken inom samhällsplanering, byggande och boende har myndigheten relevant kompetens även i frågor om tillgänglighet och tillgänglighetsskapande åtgärder.

Stödet till vissa icke-statliga kulturlokaler har vidare ett historiskt samband med bidraget till allmänna samlingslokaler. Stöden har under lång tid handlagts parallellt på Boverket och i båda fallen har Samlingslokaldelegationen fungerat som beslutande organ. Den nuvarande ordningen innebär att Boverket bereder ärendena, Kulturrådet yttrar sig över ansökningarna och Samlingslokaldelegationen fattar beslut.

⁵ Prop. 2025/26:1 utg.omr. 17, bet. 2025/26:KrU1, rskr. 2025/26:83.

Även om Samlingslokaldelegationen formellt varit beslutande organ har det praktiska arbetet under alla år utförts av Boverkets handläggare. Det finns därmed etablerade rutiner för prövning och uppföljning, administrativa system som anpassats för ändamålet och erfarenhet som möjliggör en enhetlig och effektiv hantering av bidraget.

Boverket föreslår därför att fördelningen av bidraget även fortsättningsvis ska skötas av Boverket. Regleringen i 18 § förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket bör ändras så att beslut fattas inom ramen för myndighetens ordinarie beslutsordning.

5.1.2 Kulturrådets inställning

Kulturrådet bedömer att ansvaret för bidraget i sin helhet bör överföras från Samlingslokaldelegationen till Kulturrådet. Skälen för detta är i huvudsak följande:

- Kulturrådet står redan idag för den faktiska prioriteringen som ligger till grund för Samlingslokaldelegationens beslut.
- Kulturrådet har den kompetens och erfarenhet som krävs för de skönmässiga bedömningar som är behövs för kulturpolitisk måluppfyllelse.
- Kulturrådet har de nätverk som behövs i bedömningsarbetet.
- En överföring till Kulturrådet minskar risken för ineffektiv hantering genom parallell administrativ behandling, dubbla bedömningar och otydliga roller.
- Kulturrådet har redan sektorsansvar inom kulturpolitiken avseende funktionshinderspolitiken.
- Mot denna bakgrund bedömer Kulturrådet att detta är det bästa alternativ som bäst främjar en god hushållning med statliga medel.

Utredningen föreslår att det förtydligas att ändamålet med statsbidraget till icke-statliga kulturlokaler är att bidra till att uppfylla de kulturpolitiska målen. De åtgärder som kan genomföras i byggnader och lokaler med stöd av bidraget är därmed ett medel för att nå dessa mål. Mot denna bakgrund, och med utgångspunkt i Kulturrådets förordning (2012:515) med instruktion är det motiverat att bidraget i sin helhet hanteras av Kulturrådet.

I förordningen med instruktion för Kulturrådet, framgår av 1 § att myndigheten har till uppgift att, med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen, ska verka för kulturens utveckling och tillgänglighet genom att fördela och följa upp statliga bidrag och genom andra främjande åtgärder.

Statsbidraget riktar sig till lokaler för flera olika konst- och kulturformer. I detta förslag föreslår Kulturrådet dessutom en breddning av vilka konst- och kulturformer som ska kunna få stöd. Mot bakgrund av Kulturrådets

uppdrag och verksamhet är myndigheten bäst lämpad att pröva en ansökans kulturpolitiska angelägenhet.

Detta bekräftas av att Kulturrådet redan i dag gör den prövning och prioritering mot de kulturpolitiska målen som ligger till grund för Samlingslokaldelegationens beslut om statsbidraget. Utan Kulturrådets kunskap om kulturlivet, om olika former av offentligt kulturstöd och nätverk inom det kulturpolitiska området är det inte möjligt att göra de skönsmässiga bedömningar som krävs för att maximera måluppfyllelsen.

Utifrån erfarenheter av bidraget och de synpunkter som kommit in till utredningen bedömer Kulturrådet att bidraget främst används för inventarier, mindre ombyggnader och tillgänglighetsanpassning. Nybyggnad förekommer endast i begränsad omfattning. Det innebär att kulturpolitisk kompetens är viktigare, medan kompetens om ny- och ombyggnad har mindre betydelse. Om åtgärderna kräver tillstånd, till exempel enligt plan- och bygglagen, kan bidraget villkoras med att nödvändiga tillstånd och intyg finns. Eftersom bidragets syfte är kulturpolitisk måluppfyllelse bör staten inte överpröva till exempel kommunala bygglovsbeslut.

Kulturrådet bedömer att en överföring av ansvaret för statsbidraget från Samlingslokaldelegationen till Boverket fortfarande skulle kräva en extern bedömning och prioritering av Kulturrådet för att inte äventyra måluppfyllelsen. Det skulle innebära ett onödigt administrativt tungt system. Att i stället överföra bidraget från Samlingslokaldelegationen till Kulturrådet är därför det alternativ som ger bäst hushållning med statens resurser.

5.1.3 Riksantikvarieämbetets inställning

Riksantikvarieämbetet har i sitt remissvar framhållit att Boverkets samlade kompetens inom byggande, förvaltning och tillgänglighetsanpassning utgör en lämplig grund för att fördela aktuellt bidrag. Riksantikvarieämbetet bedömer därför att Boverket bör ansvara för att pröva och besluta om bidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler.

5.2 Är avgränsningen av bidragsberättigade och prioriterade projekt ändamålsenlig eller bör den ändras?

Avgränsningen av bidragsberättigade och prioriterade projekt regleras i 1 § och 4 § förordningen. Bidragsberättigade åtgärder är enligt 1 § 1–3 ny- eller ombyggnad, standardhöjande reparationer, handikappanpassning, samt byte eller komplettering av inventarier. De lokaler som kan komma i fråga är begränsat till musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten. För bidrag krävs dessutom att projektet är angeläget från kulturpolitisk synpunkt och inte försvårar förverkligandet av projekt som avser allmänna samlingslokaler och inte heller försämrar förutsättningarna för att driva befintliga sådana lokaler.

Utredningen bedömer att den nuvarande förordningen i huvudsak har varit ändamålsenlig. En viktig utgångspunkt är att begränsningarna i bidragets effekter i dagsläget inte primärt beror på hur bidragsberättigade projekt och prioriteringar är utformade, utan snarare på den begränsade tillgången på medel. Förändringar av bidragsberättigade projekt eller prioriteringar är inte en garanti för en ökad kulturpolitisk effekt eller det mest effektiva sättet att uppnå detta. En förändrad prioriteringsordning kan i vissa fall leda till minskad kulturpolitisk effekt. Mot denna bakgrund bör sådana förändringar föregås av en särskild konsekvensanalys och genomföras varsamt.

5.2.1 Prioriteringen av läns museer

Enligt nuvarande reglering ska bidrag i första hand lämnas till projekt som avser lokaler för läns museer. Frågan är om denna prioritering fortsatt bör gälla.

Av remissvaren framgår att det finns olika uppfattningar i frågan. Riksantikvarieämbetet framför att en ändrad prioriteringsordning kommer att ge sämre förutsättningar för museernas verksamhet. Om en ändrad prioritering bedöms vara aktuell är det nödvändigt att bidragets storlek ökar för att inte försämrade museernas möjligheter att bevara samlingar. Läns museerna anser att prioriteringen bör kvarstå och framhåller att Sveriges samlade kulturarv till stor del förvaltas av läns museerna. Vården av kulturhistoriska föremål kräver ändamålsenliga magasin. Dessutom är många av museernas byggnader kulturhistoriskt värdefulla och fordrar särskild vård. Det framhålls även att många läns museer har en ansträngd ekonomisk situation, och att stödet till vissa icke-statliga kulturlokaler är en viktig förutsättning för att nödvändiga åtgärder ska kunna genomföras i lokaler och magasin. En ändrad prioriteringsordning, utan att bidragets storlek ökar, skulle innebära försämrade möjligheter för läns museerna att upprätthålla nuvarande verksamhetsnivå. Samtidigt framgår det av remissvaren att vissa aktörer anser att prioriteringen bör tas bort eller

ändras, i syfte att ge fler typer av kulturverksamhet möjlighet att ta del av stödet.

Utredningen bedömer att den nuvarande prioriteringen av läns museer bör kvarstå. Som tidigare nämnts är de huvudsakliga begränsningarna i bidragets effekter kopplade till den begränsade tillgången på medel, snarare än hur bidragsberättigade projekt och prioriteringar är utformade. Prioriteringen av läns museer är en del av ett långsiktigt statligt åtagande, där staten tillsammans med regioner och kommuner under lång tid har finansierat verksamhetens lokaler, samlingar och magasin. Mot bakgrund av läns museernas omfattande och i många fall särskilt uttalade behov av stöd för sina lokaler, samt stödets betydelse för verksamheten, bedömer utredningen att det vore riskabelt att ändra prioriteringen.

5.2.2 Bidragsberättigade projekt eller åtgärder

Flera av de tillfrågade remissinstanserna har framfört synpunkter om att stödet bör kunna omfatta digital infrastruktur, teknisk utrustning samt åtgärder kopplade till energieffektivisering, klimatanpassning och beredskap. Utredningen anser att beredskap, energieffektivisering och klimatanpassning är viktiga områden som kräver omfattande investeringar. Om den här typen av åtgärder definieras som bidragsberättigade kommer dock bidragets nuvarande fokus på kultur att urvattnas. Utredningen anser att statlig finansiering för beredskap bör administreras i särskilda stödprogram för att säkerställa att inte dubbelfinansiering uppstår och för att underlätta samordning och uppföljning. Energieffektivisering och klimatanpassning kan vissa fall beviljas redan under nuvarande förordning. Renodlade energieffektiviserings- eller klimatanpassningsprojekt bör dock, enligt utredningens mening, inte finansieras inom ramen för stödet till icke-statliga kulturlokaler. Vad gäller digital infrastruktur och teknisk utrustning så bedöms dessa åtgärder redan kunna omfattas av stödet med nuvarande reglering. Bestämmelsen om utbyte eller komplettering av inventarier är allmänt hållen och gör inte någon uttrycklig åtskillnad mellan fasta och lösa inventarier.

5.2.3 Bidragsberättigade lokalkategorier

Av remissvaren framgår att det finns olika uppfattningar om behovet av att utöka kretsen av bidragsberättigade lokaler. Flera aktörer, såsom företrädare för bland annat scenkonst, filmverksamhet, arkivverksamhet och det ideella kulturlivet, anser att stödet bör breddas till att omfatta fler typer av lokaler och verksamheter, medan andra, däribland läns museerna, framhåller att stödet i sin nuvarande utformning är av avgörande betydelse för verksamheten och att tillgängliga medel redan idag är otillräckliga. Flera aktörer framhåller samtidigt att eventuella förändringar förutsätter ett ökat anslag för att få genomslag.

Boverket och Kulturrådet har i denna fråga gjort delvis skilda bedömningar. Därför presenteras nedan myndigheternas olika bedömningar var för sig.

5.2.3.1 Boverkets bedömning

Boverket bedömer att kretsen av bidragsberättigade lokaler under rådande förutsättningar inte bör utökas. Med nuvarande anslagsnivå och med bibehållen prioritering av projekt som avser lokaler för läns museer är utrymmet för att bevilja bidrag till andra typer av aktörer i praktiken mycket begränsat. Att utöka kretsen av bidragsberättigade lokaler utan att samtidigt förändra anslagsnivån skulle ge intryck av att fler aktörer har möjlighet att få bidrag än vad som i praktiken är fallet. En sådan ordning skulle riskera att framstå som missvisande. Skulle anslagsnivån höjas väsentligt anser Boverket att kretsen bidragsberättigade lokaler bör utökas.

5.2.3.2 Kulturrådets bedömning

Kulturrådet anser principiellt att förordningens bidragsberättigade projekt bör utökas, så att fler konst- och kulturområdets lokaler omfattas. Av rättviseskäl bör även andra konst- och kulturområden som är lika kulturpolitiskt prioriterade omfattas. En utökning kan i viss mån påverka fördelningen av tillgängliga medel, även om anslaget är oförändrat. Som utgångspunkt föreslår Kulturrådet att de konst- och kulturområden som används i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet används. Det skulle innebära att lokaler för exempelvis scenkonst (teater, dans och musik), museiverksamhet, samtida cirkus, bild- och formverksamhet, regional enskild arkivverksamhet, filmkulturell verksamhet samt hemslöjd kan omfattas. En sådan ändring skulle öppna för ansökningar från ett bredare fält av kulturlokaler, sannolikt från institutioner med offentligt ägande och finansiering, från det fria kulturlivet samt från lokaler som främst används för amatörkulturell verksamhet (civilsamhällets aktörer).

5.3 Kvarstår behovet av besiktning av genomförda projekt?

5.3.1 Bedömning av behovet av särskild besiktning

Av 10 § i nuvarande förordning framgår att bidragsprojektet efter färdigställande ska besiktas, om inte Boverket bestämmer annat. Besiktningen sker på sökandens bekostnad genom förrättningsmän som Boverket utser. Bestämmelsen ger staten möjlighet att genom en oberoende aktör få bekräftat att den aktuella åtgärden har genomförts i enlighet med bidragsbeslutet.

Behovet av en särskild besiktning bör först och främst ses i relation till det byggtekniska kontrollsystem som redan finns i plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen (2011:3387) och Boverkets föreskrifter. Där

ställs, för många typer av åtgärder, redan krav på bygglov, startbesked och slutbesked. Därigenom säkerställs att byggnader uppfyller tekniska, säkerhetsmässiga och tillgänglighetsmässiga krav. Genom att reglera i förordningen att sökanden ska lämna de ytterligare handlingar eller uppgifter som behövs för prövningen har Boverket, vid en eventuell stickprovskontroll eller fördjupad utredning, möjlighet att begära in även dessa. Vid mindre åtgärder eller inköp av inventarier är behovet av särskild besiktning begränsat.

Med hänsyn till de kontrollmekanismer som redan är inbyggda i plan- och bygglagstiftningen och den merkostnad som en särskild besiktning innebär för sökanden anser utredningen att det nuvarande besiktningskravet inte är vare sig proportionerligt eller ändamålsenligt i förhållande till den nytta det medför.

5.3.2 Andra alternativ för att säkerställa att bidraget används på rätt sätt och motverka oegentligheter

Ett alternativ till krav på besiktning är att kontrollen i stället sker genom redovisning som granskas av revisor (se avsnitt 4.13). En revisor kan genom granskning av fakturor och andra relevanta underlag kontrollera vilka kostnader sökanden haft och på så vis säkerställa att bidraget använts för beviljade åtgärder. En sådan ordning säkerställer att det finns en oberoende kontroll av hur stödet har använts, utan att det krävs en särskild besiktning av byggnaden.

Att samtidigt införa krav på fastighets- eller byggnadsägarens medgivande bidrar till ökad transparens. Risken för oegentligheter minskar när flera oberoende aktörer måste godkänna olika steg i processen. Även kravet på att utföraren av åtgärden måste ha F-skatt ökar spårbarheten ytterligare.

Utredningen gör bedömningen att en revisorsgranskning i många fall är ett mer ändamålsenligt kontrollinstrument än besiktning. Kombinerat med krav på fastighetsägarens medgivande och att utföraren ska ha F-skatt uppnås en tillfredsställande grad av kontroll (se avsnitt 4.3 och 4.4).

6 Konsekvenser av författningsförslaget

I detta avsnitt beskrivs konsekvenserna av den nya förordning om statsbidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler som föreslagits av utredningen.

6.1 Redogörelse av problemet

Den nuvarande förordningen om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler trädde i kraft 1990 och är utformad utifrån andra förutsättningar än de som råder idag. Regelverket är inte anpassat till den utveckling som har skett gällande hur statliga bidrag i regel utformas, handläggs och kontrolleras.

En central fråga är hur bidraget avgränsas och fördelas. Nuvarande förordning innehåller både en avgränsning av vilka lokaler som kan komma i fråga om bidrag och en prioritering av läns museer. Det finns skäl att överväga om regleringen är ändamålsenlig och bidrar till önskvärd fördelning av bidraget mellan olika typer av verksamheter.

Vidare är kontrollsystemet i den nuvarande förordningen i vissa delar inte ändamålsenligt. Förordningen innehåller i vissa fall ett krav på besiktning, vilket innebär att bidragsfinansierade åtgärder ska kontrolleras genom fysisk besiktning. Samtidigt omfattas byggåtgärder i stor utsträckning av kontroll enligt plan- och bygglagstiftningen. För vissa typer av åtgärder, såsom utbyte eller komplettering av inventarier, framstår kravet på besiktning som ett mindre träffsäkert kontrollinstrument.

Den nuvarande ordningen med Samlingslokaldelegationen som beslutande innebär dessutom en relativt omfattande administrativ hantering. Handläggningen kräver beredning inför sammanträden och innebär ett mer resurskrävande förfarande jämfört med beslut inom myndighetens ordinarie beslutsordning.

Förordningen innehåller även bestämmelser och begrepp som inte är anpassade till den struktur och terminologi som idag är vanliga i bidragsförordningar. Detta gäller bland annat utformningen av bidragets förutsättningar och de krav som ställs på bidragsmottagare. Bestämmelser som numera är vanligt förekommande i bidragsförordningar, såsom krav på att mottagaren inte har skulder till det allmänna och krav kopplade till F-skatt.

Förordningen saknar vidare i vissa delar bestämmelser som är vanligt förekommande i moderna bidragsförordningar, exempelvis närmare reglering av ansökningsförfarandet och tydliga bestämmelser om beslutets innehåll samt utbetalning av bidraget.

Sammantaget är den nuvarande förordningen inte ändamålsenlig i förhållande till dagens krav på tydlighet, effektivitet och rättssäkerhet. De brister som har identifierats bedöms inte kunna åtgärdas genom enstaka ändringar i befintlig reglering. I stället bedöms det finnas ett behov av att upphäva den nuvarande förordningen och ersätta den med en ny mer uppdaterad och sammanhållen reglering.

6.2 Vilken förändring som eftersträvas

Syftet med översynen är att åstadkomma en mer ändamålsenlig och tydlig reglering av bidraget till vissa icke-statliga kulturlokaler.

Regleringen bör utformas så att den bättre motsvarar hur andra statliga bidrag regleras, handläggs och kontrolleras. Det innebär bland annat att förordningen bör innehålla tydliga bestämmelser om bidragets förutsättningar, ansökningsförfarande, beslut och utbetalning. Det ska tydligt framgå vilka lokaler som kan komma i fråga för bidrag och vilka typer av projekt som ska prioriteras.

Kontrollen av genomförda åtgärder ska vara ändamålsenlig men även proportionerlig. Nya krav bör inte medföra onödiga kostnader eller administrativa belastningar för sökanden.

Det finns också ett behov av att utforma regleringen så att handläggning och övrig administration av bidraget kan ske på ett effektivt och rättssäkert sätt.

Sammantaget eftersträvas en reglering som är tydlig, enhetlig och anpassad till dagens förutsättningar, samt ger förutsättningar för en effektiv och rättssäker hantering av bidraget.

6.3 Om ingen åtgärd vidtas (nollalternativet)

Om ingen åtgärd vidtas innebär det att den nuvarande förordningen fortsätter gälla utan ändringar och bidraget fördelas på samma sätt som idag.

Den materiella regleringen förblir oförändrad, vilket innebär att vissa grundläggande villkor för bidragsgivningen fortsatt saknas. Det gäller bland annat krav på sökandens ekonomiska lämplighet, att utförare ska vara godkända för F-skatt samt att fastighetsägarens medgivande ska finnas när åtgärder vidtas i annans fastighet.

Vidare saknas bestämmelser om motverkar dubbelfinansiering, vilket innebär att bidrag även fortsättningsvis kan lämnas till åtgärder som helt eller delvis finansierats med andra statliga medel. Nuvarande krav på besiktning för vissa projekt kvarstår, parallellt med de kontrollmekanismer som finns inom plan- och bygglagstiftningen. Avsaknaden av en övre

gräns för bidrag per sökande innebär också att medel fortsatt kan koncentreras till ett fåtal aktörer.

Sammantaget innebär nollalternativet att de brister i tydlighet och kontroll som identifierats i nuvarande reglering kvarstår.

6.4 Alternativa lösningar

Utredningens förslag är, som ovan nämnts, att kretsen lokalkategorier behålls oförändrad och att läns museer även fortsättningsvis ska prioriteras. Besiktningskravet däremot bör enligt förslaget ersättas med ett krav på revisorsintyg.

Vilken eller vilka prioriteringsgrunder som ska gälla påverkar vilket utrymme som återstår att utöka kretsen lokalkategorier och/eller lägga till nya åtgärder. Att analysera alternativen var för sig låter sig inte göras. Nedan presenteras därför några alternativa kombinationslösningar. För samtliga alternativ gäller antagandet att anslaget ligger kvar på samma nivå som tidigare.

6.4.1 Alternativ 1 – Antalet lokalkategorier utökas men prioriteringen av läns museer kvarstår

Om kretsen lokalkategorier utökas kommer fler verksamheter att kunna ansöka om stöd. Så länge prioriteringen av läns museer kvarstår och anslaget ligger kvar på samma nivå som tidigare kommer dock möjligheten att beviljas stöd att vara begränsad. Följden blir administrativa merkostnader för staten på grund av ett ökat antal ansökningar. Samtidigt medför det administrativa kostnader för den nya sökandekategorin.

Konsekvensen av fortsatt prioritering blir också att samma läns museer har möjlighet att återkomma år efter år med nya projekt, som då varje gång ska prioriteras framför andra liknande projekt.

6.4.2 Alternativ 2 – Antalet lokalkategorier utökas samtidigt som prioriteringen av läns museer tas bort

Om kretsen lokalkategorier utökas kommer fler verksamheter att kunna ansöka om stöd. När läns museer inte längre ges företräde har samtliga sökande lika goda möjligheter att beviljas stöd.

Att öppna för fler typer av verksamheter kommer sannolikt att leda till fler ansökningar. Då stödet redan idag är kraftigt översökt kommer det att innebära ännu mer administration för staten utan att fler ansökningar i praktiken kommer att kunna beviljas.

Det kan i sammanhanget noteras att utan prioriteringsgrunder får den myndighet som administrerar stödet en möjlighet att övergå till löpande handläggning. Att kunna handlägga ärenden efterhand som de kommer in är mer resurseffektivt och minskar handläggningstiden.

6.4.3 Alternativ 3 – Antalet lokalkategorier utökas samtidigt som prioriteringen av läns museer ersätts med en prioriteringsgrund som utgår från hur angeläget ett projekt är från kulturpolitisk synpunkt

Om kretsen lokalkategorier utökas kommer fler verksamheter att kunna ansöka om stöd. När läns museer inte längre ges företräde kommer samtliga sökande att bedömas utifrån samma kriterier.

Detta alternativ kommer liksom alternativ 1 och 2 att leda till fler ansökningar, vilket innebär mer administration för staten utan att fler ansökningar i praktiken kan beviljas.

6.4.4 Alternativ 4 – Antalet lokalkategorier utökas samtidigt som prioriteringen av läns museer kombineras med en prioriteringsgrund som utgår från hur angeläget ett projekt är från kulturpolitisk synpunkt

För att detta alternativ ska kunna tillämpas i praktiken krävs ett tydliggörande av vilken av de två prioriteringsgrunderna som har företräde. Om prioriteringen av läns museer ges företräde samtidigt som anslaget ligger kvar på samma nivå som tidigare kommer utfallet sannolikt att bli ungefär detsamma. Om prioriteringen utifrån hur angeläget ett projekt är från kulturpolitisk synpunkt ges företräde kommer resultatet däremot att bli annorlunda. Prioriteringen av läns museer kommer då bara att få betydelse i de fall flera olika projekt bedöms som lika angelägna.

6.4.5 Alternativ 5 – Kretsen lokalkategorier behålls oförändrad och prioriteringen av läns museer kvarstår, samtidigt som avgränsningen för bidragsberättigade åtgärder vidgas

I detta alternativ vidgas avgränsningen genom att beredskapsåtgärder, energieffektiviseringsåtgärder och klimatanpassningsåtgärder särskilt utpekade som bidragsberättigade åtgärder. Utvidgningen medför att bidragets fokus delvis flyttas från de kulturpolitiska målen.

6.4.6 Alternativ 6 – Anslaget höjs

I detta alternativ höjs anslaget i enlighet med Riksantikvarieämbetets förslag från 2024⁶.

”Riksantikvarieämbetet föreslår att Boverkets stöd enligt förordning (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler tredubblas till 30 miljoner kronor. Stödet är idag otillräckligt och mycket översökt, samtidigt som museisektorn framhäver betydelsen av stödet för magasinerna.”

⁶ Riksantikvarieämbetet (2024). Rapporten En långsiktig samlingsförvaltning för museisektorn – Redovisning av regeringsuppdrag i Riksantikvarieämbetets regleringsbrev 2024.

Om medel tillförs skapas betydligt bättre förutsättningar både för att utöka antalet lokalkategorier och för att ta bort prioriteringen av läns museer. Läns museerna kommer då att ha fortsatt goda möjligheter till finansiering, samtidigt som fler aktörer inom kulturområdet får ta del av statliga medel.

6.5 Sammanfattning av alternativen

De alternativa lösningarna innebär olika sätt att styra hur bidraget fördelas och vilka projekt som kan komma i fråga för bidrag.

När det gäller prioriteringen av projekt innebär en bibehållen prioritering av läns museer att bidraget även fortsättningsvis i stor utsträckning tillfaller denna grupp. Ett borttagande av prioriteringen medför i stället att bidraget kan fördelas mellan en större krets av aktörer. En prioritering utifrån hur kulturpolitiskt angeläget ett projekt är innebär en annan form av styrning, där urvalet i högre grad baseras på projektets innehåll. Alternativ 5, å andra sidan, ger staten en möjlighet att genom bidraget till icke-statliga kulturlokaler uppnå andra syften än de som har en direkt koppling till de kulturpolitiska målen (till exempel beredskap, energieffektivisering och klimatanpassning).

De olika alternativen innebär därmed skilda avvägningar mellan fortsatt koncentration av bidraget till en viss grupp aktörer, en bredare fördelning mellan olika aktörer, en skärpning av styrningen mot de kulturpolitiska målen, eller en bredare definition av de åtgärder för vilka bidrag kan beviljas.

6.6 Redogörelse för lämpligast alternativ

Med utgångspunkt från Boverkets och Kulturrådets tidigare erfarenheter av bidraget till icke-statliga kulturlokaler och de synpunkter som inkommit från olika aktörer är utredningen överens om att läns museerna fortsatt bör prioriteras, att kravet på fysisk besiktning av genomförda åtgärder bör tas bort och ersättas med ett krav på revisorsintyg och att ett högsta bidragsbelopp per år och sökande bör införas för att möjliggöra en bredare fördelning av anslaget. Nuvarande förordning saknar flertalet av de standardbestämmelser som återfinns i dagens bidragsförordningar. För en rättssäker och korrekt hantering av statens medel bör därför bestämmelser som tar sikte bland annat på sökandens ekonomiska lämplighet, förbud mot dubbelfinansiering, förbud mot utbetalning av statsstöd, fastighetsägarens godkännande och krav på att utföraren ska ha F-skatt införas.

I vissa frågor har dock enighet inte kunnat uppnås. Boverket anser att kretsen av bidragsberättigade lokalkategorier bör bibehållas oförändrad, medan Kulturrådet anser att det principiellt bör utvidgas.

När det gäller frågan om vilken myndighet som bör ansvara för att fördela stödet har utredningen inte heller kunnat enas om ett gemensamt förslag. Enligt Boverkets mening bör verket fortsatt vara den myndighet som ansvarar för att fördela bidraget. Yttrande ska inhämtas från Kulturrådet i frågor som rör kulturpolitisk måluppfyllnad. Boverket bör vidare ges mandat att fatta beslut inom ramen för ordinarie beslutsprocess. Det innebär att Samlingslokaldelegationen inte längre ska fungera som särskilt beslutsorgan i aktuellt bidrag. Enligt Kulturrådets mening bör bidragshandlingen i sin helhet överföras till Kulturrådet.

6.7 Analys av det valda alternativet

6.7.1 Sammanfattning av konsekvenserna

Länsmuseer bör enligt utredningens gemensamma bedömning fortsatt prioriteras. En ändrad prioriteringsordning i detta statsbidrag riskerar att ge påtagligt sämre förutsättningar för länsmuseernas verksamhet. Samtidigt kan konstateras att samma prioritering leder till att få andra aktörer i dagsläget kan komma i fråga för bidrag. Därför bör ett högsta bidragsbelopp per år och sökande införas för att åstadkomma en något vidare fördelning av anslaget. Att begränsa bidragsbeloppet antas leda till att fler projekt kan beviljas än vad som tidigare varit fallet. Möjligheten att genomföra dyrare projekt, som till exempel nybyggnad, försvåras däremot. Det är fortfarande möjligt att beviljas bidrag för den typen av åtgärder, men finansieringen kommer i sådana fall endast att täcka en begränsad del av kostnaden.

Under nuvarande förutsättningar, och så länge prioriteringen av länsmuseer kvarstår, anser Boverket att kretsen lokalkategorier inte bör utvidgas. Att utöka antalet lokalkategorier under rådande omständigheter skulle sannolikt inte förändra det faktiska utfallet och kan därmed, enligt Boverkets mening, uppfattas som ett ”slag i luften”. Kulturrådet anser däremot att antalet lokalkategorier rent principiellt bör utökas till att omfatta fler aktörer och att det kan vara en fördel att förordningen redan tillåter en vidare fördelning för den händelse anslaget skulle höjas.

Beredskap, energieffektivisering och klimatanpassning är viktiga områden som kräver omfattande investeringar. Det kan även konstateras att flertalet aktörer efterlyst en sådan utveckling av bidraget. Om dessa åtgärdstyper definieras som bidragsberättigade kommer dock bidragets nuvarande fokus på kultur att urvattnas. Utredningen anser att statlig finansiering för beredskap bör administreras i särskilda stödprogram för att säkerställa att inte dubbelfinansiering uppstår och för att underlätta samordning och uppföljning. Energieffektivisering och klimatanpassning kan vissa fall beviljas redan under nuvarande förordning. Renodlade energieffektiviserings- eller klimatanpassningsprojekt bör dock, enligt utredningens mening, inte finansieras inom ramen för det aktuella Bidraget.

Om kravet på fysisk besiktning av genomförda åtgärder tas bort och ersätts med ett krav på revisorsintyg så ersätts en kostnad för sökanden med en annan.

6.7.2 Vilka som berörs av förslaget

Förslaget berör ett antal olika aktörer som verkar inom kulturområdet eller som finansierar respektive konsumerar kultur. Länsmuseer ägs ofta direkt av regionen. Ibland ägs de av stiftelser i vilka region, kommun och delar av civilsamhället ingår. Staten bidrar med finansiering genom den så kallade "samverkansmodellen". Finansieringen av länsmuseer är således i första hand en offentlig kostnad. Hur bidraget till icke-statliga kulturlokaler fördelas har således betydelse för såväl regioner som för stat och kommun. Även företag och föreningar som verkar inom kulturområdet påverkas av om de har möjlighet att söka bidraget, samt hur stor sannolikheten är att de i så fall beviljas bidrag. Privatpersoner påverkas indirekt genom att tillgången till ändamålsenliga och tillgänglighetsanpassade kulturlokaler understöds.

6.7.3 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser

Den administrativa bördan för den sökande väntas vara densamma. Kravet på besiktning byts ut mot ett krav på revisorsintyg, vilket torde kräva ungefär samma tidsåtgång och kostnad som innan. Kravet på att utföraren av åtgärden måste ha F-skatt innebär dock att sökanden i större utsträckning än tidigare kommer att behöva köpa in tjänster, även i de fall den aktuella installationen inte kräver särskilt auktoriserade fackmän. Att sökanden inte längre kan tillgodoräkna sig "eget arbete" väntas få påverkan främst på sökanden inom civilsamhället.

6.7.4 Staten

Statens kostnader för bidragsadministration väntas bli något lägre i och med att förordningen moderniseras och att ärenden inte längre behöver föredras för Samlingslokaldelegationen. Samtidigt stärks kontrollen i och med kraven på fastighetsägarens medgivande, revisorsintyg och att utföraren av den bidragsberättigade åtgärden ska ha F-skatt, vilket för med sig att risken för felaktiga utbetalningar minskar. Förslaget bedöms inte medföra några nya uppgifter för staten.

6.7.5 Kommuner

En fortsatt prioritering av länsmuseer, samtidigt som kretsen av lokaler (musei-, teater- och konsertlokaler) hålls liten gynnar kommuner då de i många fall helt eller delvis finansierar sådana verksamheter. Förslaget bedöms inte medföra några ökade kostnader för kommuner eller regioner och innebär inte heller några nya uppgifter eller skyldigheter för dessa. Förslaget innebär inte heller någon inskränkning i den kommunala självstyrelsen.

6.7.6 Regioner

En fortsatt prioritering av läns museer, samtidigt som kretsen av lokaler (musei-, teater- och konsertlokaler) hålls liten gynnar regioner då de i många fall helt eller delvis finansierar den typen av verksamhet. Förslaget bedöms inte medföra några ökade kostnader för kommuner eller regioner och innebär inte heller några nya uppgifter eller skyldigheter för dessa. Förslaget innebär inte heller någon inskränkning i den kommunala självstyrelsen.

6.7.7 Företag

Företag som driver kulturverksamhet har, med förslaget lösningsalternativ, fortsatt begränsad möjlighet att beviljas bidrag. Så länge prioriteringen av läns museer kvarstår och anslaget inte utökas är det mycket få privata aktörer som kan komma i fråga för bidrag. Företag som arbetar inom byggbranschen kan i viss mån gynnas av kravet på att den som utför åtgärden ska vara godkänd F-skatt, eftersom det begränsar möjligheten att utföra arbetet i egen regi. Enstaka redovisningsfirmor kan gynnas på grund av kravet på revisorsintyg. Besiktningformer förväntas inte påverkas i någon högre utsträckning då deras verksamhet främst styrs av besiktningsskriv i annan lagstiftning.

6.7.8 Andra enskilda

Ideella organisationer som driver egen kulturverksamhet har, med förslaget lösningsalternativ, fortsatt begränsad möjlighet att beviljas bidrag. Så länge prioriteringen av läns museer finns kvar och anslaget ligger kvar på samma nivå är det få aktörer inom civilsamhället som i praktiken kan komma i fråga för bidrag. Privatpersoner påverkas indirekt genom att tillgången till ändamålsenliga och tillgänglighetsanpassade kulturlokaler understöds.

6.7.9 Europeiska unionen

Eftersom bidraget till icke-statliga kulturlokaler instiftades innan Sverige blev medlem i EU saknas tydlig information om hur bidraget förhåller sig till statsstödsreglerna. Stöd som främjar kultur och syftar till att bevara kulturarvet kan visserligen vara tillåtet enligt artikel 107 EUF-fördraget förutsatt att det inte påverkar handelsvillkoren och konkurrensen inom unionen i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Eftersom bidraget till icke-statliga kulturlokaler kan sökas av både företag och organisationer, oavsett ägarform och vinstsyfte, finns dock en risk att bidraget i enskilda fall kan komma i konflikt med artikel 107. Utredningens förslag att införa en paragraf som förbjuder statsstöd syftar till att säkerställa att handläggande myndighet har en tydlig avslagsgrund om den situationen skulle uppstå.

Förslaget bedöms i övrigt inte ha någon påverkan på EU-rätten.

6.8 Ikraftträdande, övergångsbestämmelser och utvärdering

6.8.1 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Eftersom det är omfattande ändringar av nuvarande förordning utredningen föreslår bör denna upphävas och ersättas av en ny. Övergångsbestämmelser behövs för att upphäva den tidigare förordningen och för att reglera hur bidrag som beviljats före upphävandet ska hanteras.

Ikraftträdandet kan ske vid valfri tidpunkt under året, så länge det inte sammanfaller med pågående ansökningsomgång.

6.8.2 Utvärdering

Konsekvenserna av genomförda ändringar utvärderas och redovisas i samband med Boverkets nästkommande årsredovisning.

7 Författningskommentarer

7.1 Förslag till ny förordning om statsbidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter om statsbidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler.

Statsbidrag enligt förordningen lämnas i mån av tillgång på medel.

Bestämmelsen anger förordningens tillämpningsområde och slår fast att den innehåller bestämmelser om statsbidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler. Bestämmelsen anger att bidrag lämnas i mån av tillgång på medel, vilket innebär att något anspråk på bidrag inte föreligger utan att tilldelning är beroende av budgeterade medel. Bestämmelsen motsvarar delvis tidigare reglering men har fått en mer övergripande och systematisk placering som en inledande ramregel.

Ändamål

2 § Ändamålet med statsbidraget är att bidra till uppfyllelsen av de nationella kulturpolitiska målen genom bidrag till lokaler för kulturverksamhet.

Bestämmelsen anger ändamålet med statsbidraget och klargör att bidraget ska bidra till uppfyllelsen av de nationella kulturpolitiska målen och är vägledande vid tillämpningen av förordningen. Bestämmelsen är ny och saknar motsvarighet i tidigare reglering.

Förutsättningar för bidrag

3 § Bidrag får enligt denna förordning lämnas för

1. ny- eller tillbyggnad av musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten,
2. tillgänglighetsanpassning av sådana lokaler,
3. standardhöjande åtgärder eller annan ändring av sådana lokaler, och
4. utbyte eller komplettering av inventarier till sådana lokaler.

Bestämmelsen anger vilka typer av lokaler och åtgärder som kan berättiga till bidrag. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak tidigare reglering men har justerats språkligt.

Bestämmelsen har kompletterats genom att tillbyggnad uttryckligen anges som en bidragsberättigad åtgärd. Begreppet ombyggnad har ersatts med uttrycket annan ändring av sådana lokaler. Ändringen ligger i linje med de överväganden som redovisats av Boverket i rapporten Översyn av ombyggnad i PBL, där begreppet ombyggnad föreslås utgå i plan och bygglagstiftningen och anslutande författningar. Standardhöjande reparationer har ersatts med standardhöjande åtgärder. Även begreppet handikappanpassning har ersatts med tillgänglighetsanpassning.

I övrigt kvarstår avgränsningen till musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten samt möjligheten att lämna bidrag för utbyte eller komplettering av inventarier.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.1.1 - 4.1.3 samt 5.2.2 och 5.2.3.

4 § För bidrag krävs det att åtgärderna

1. med beaktande av ändamålet i 2 § bedöms vara kulturpolitiskt angelägna, och
2. inte försvårar förverkligandet av projekt som avser allmänna samlingslokaler och inte heller försämrar förutsättningarna för att driva befintliga sådana lokaler.

I första hand lämnas bidrag till projekt som avser lokaler för länsmuseer

Bestämmelsen motsvarar i huvudsak tidigare reglering men har precisrats, bland annat genom att begreppet projekt ersatts med åtgärder och genom den uttryckliga kopplingen till ändamålet. Bestämmelsen anger grundläggande förutsättningarna för att bidrag ska lämnas. Kravet på att åtgärderna ska vara kulturpolitiskt angelägna innebär att de ska bidra till uppfyllelsen av ändamålet enligt 2 §. Genom att hänvisa till ändamålsbestämmelsen tydliggörs sambandet mellan bidragets syfte och de åtgärder som kan komma i fråga om bidrag.

Kravet på att åtgärderna inte får försvåra förverkligandet av projekt som avser allmänna samlingslokaler eller försämrar förutsättningarna för att driva befintliga sådana lokaler motsvarar tidigare reglering. Även prioriteterna av läns museerna är oförändrad.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.1.4

5 § Bidrag lämnas endast till åtgärder som påbörjas efter det att ansökan om bidrag kommit in till Boverket. En åtgärd ska anses ha påbörjats när det fysiska byggnadsarbetet inletts eller, om det gäller inventarier, när dessa beställts.

Bestämmelsen reglerar vid vilken tidpunkt åtgärder får påbörjas för att bidrag ska kunna lämnas. Åtgärder får påbörjas efter inlämnad ansökan till Boverket. Bestämmelsen innebär en ändring i förhållande till tidigare reglering, där utgångspunkten var att åtgärder inte fick påbörjas före beslut

om bidrag och där undantag endast kunde medges om det fanns synnerliga skäl. Möjligheten till undantag genom förhandsbesked har därmed tagits bort.

Bestämmelsen innehåller, till skillnad mot tidigare reglering, även en definition av när en åtgärd ska anses ha påbörjats. En åtgärd anses påbörjad när det fysiska byggnadsarbetet inletts eller, i fråga om inventarier, när dessa har beställts.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.2.

6 § Om ansökan avser lokaler i en byggnad eller på en fastighet som ägs av någon annan än den som ansöker om bidrag, får bidrag lämnas endast om ägaren gett sitt medgivande till att åtgärden utförs.

Första stycket gäller inte för åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier.

Bestämmelsen reglerar förutsättningarna för att bidrag ska få lämnas när den som ansöker inte äger den byggnad eller fastighet där åtgärden ska genomföras. I sådana fall krävs att fastighetsägaren har lämnat sitt medgivande till åtgärden. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att åtgärderna kan genomföras. Bestämmelsen är ny och saknar motsvarighet i tidigare reglering.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.3.

7 § Bidrag lämnas endast om den som utför arbetet är godkänd för F-skatt eller, när det gäller utländska företagare eller företag, visar upp intyg eller en annan handling som visar att företagaren eller företaget i sitt hemland genom registrering eller på annat sätt genomgår motsvarande kontroll i fråga om skatter och avgifter.

Första stycket gäller inte för åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier.

Bestämmelsen är ny och innebär att bidrag endast får lämnas om den som utför åtgärderna är godkänd för F-skatt eller i fråga om utländska företagare eller företag, kan visa att motsvarande kontroll sker i hemlandet. Syftet är att säkerställa att arbetet utförs av aktörer som omfattas av kontroll i fråga om skatter och avgifter.

Undantaget för utbyte eller komplettering av inventarier motiveras av att sådana åtgärder ofta är av begränsad omfattning och i många fall kan hanteras inom den egna organisationen.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.4.

8 § Bidrag får inte lämnas till en sökande som
1. är i likvidation eller försatt i konkurs,

2. har skatte- eller avgiftsskulder eller andra skulder som har lämnats över till Kronofogdemyndigheten och som vid indrivning handläggs som allmänt mål,
3. har en skuld som inte har betalats i rätt tid och som avser återkrav av bidrag som har lämnats av Boverket, eller
4. tagit emot annat statligt bidrag till de åtgärder ansökan avser.

Bestämmelsen är ny och anger att bidrag inte får lämnas till en sökande som är i likvidation eller konkurs, har skulder som är föremål för indrivning hos Kronofogdemyndigheten eller obetalda återkrav av bidrag från Boverket. Vidare får bidrag inte lämnas om sökanden har tagit emot annat statligt bidrag för samma åtgärder. Bestämmelsen syftar till att säkerställa att bidrag endast lämnas till ekonomiskt skötsamma aktörer samt till att undvika dubbelfinansiering av samma åtgärder.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.5 och 4.6.

9 § Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas.

Bestämmelsen är ny och innebär att bidrag inte får lämnas i strid med EU:s statsstödsregler enligt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.7.

Bidragets storlek

10 § Bidrag får lämnas med högst 50 procent av skälig kostnad för genomförda åtgärder, dock högst 2 000 000 kronor per sökande och år.

Bestämmelsen reglerar bidragets storlek. Den innebär att bidrag får lämnas med högst 50 procent av den skäliga kostanden för åtgärderna, dock med ett tak om 2 000 000 kronor per sökande och år. I förhållande till tidigare reglering har uppdelningen mellan nybyggnad och övriga åtgärder tagits bort. Samtidigt har ett högsta belopp per sökande och år införts, vilket begränsar hur stor andel av tillgängliga medel som kan tilldelas en enskild sökande per år.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.11.

Ansökan om bidrag

11 § Ansökan ska lämnas i ett formulär som fastställs av Boverket. De handlingar som anges i formuläret ska bifogas ansökan.

Uppgifterna i en ansökan ska lämnas på heder och samvete av sökanden eller en behörig företrädare för denne.

Sökanden ska på begäran av Boverket lämna de ytterligare handlingar eller uppgifter som behövs för prövningen.

Bestämmelsen reglerar ansökningsförfarandet. Bestämmelsen motsvarar delvis tidigare reglering men innebär att kraven på ansökans form och innehåll tydliggörs. Ansökan ska lämnas i ett formulär som fastställs av Boverket och de handlingar som anges i formuläret ska bifogas ansökan. Vidare anges att uppgifterna i ansökan ska lämnas på heder och samvete av sökanden eller en behörig företrädare. Bestämmelsen kompletteras även med en uttrycklig skyldighet för sökanden att på begäran lämna ytterligare uppgifter eller handlingar som behövs för prövningen.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.8.

Prövning och beslut om bidrag

12 § Boverket prövar frågor om bidrag och ansvarar för utbetalning av bidraget.

Bestämmelsen anger att Boverket prövar frågor om bidrag och ansvarar för utbetalning av bidraget. I förhållande till tidigare reglering har hänvisningen till Samlingslokaldelegationen tagits bort.

Närmare överväganden finns i avsnitt 5.1.

13 § Boverket ska besluta om antalet prövningstillfällen och publicera uppgifter om dessa på sin webbplats.

Bestämmelsen är ny och innebär att Boverket ska besluta om antalet prövningstillfällen och publicera uppgifter om dessa på sin webbplats. Bestämmelsen innebär att Boverket kan styra hur många prövningstillfällen som ska finnas och när dessa ska äga rum.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.14.

14 § Innan beslut ska yttrande inhämtas från Kulturrådet i frågor som rör kulturpolitisk måluppfyllnad.

Bestämmelsen innebär att ett yttrande ska inhämtas från Kulturrådet innan beslut fattas i frågor som rör kulturpolitisk måluppfyllelse. Bestämmelsen motsvarar tidigare reglering, men har avgränsats till vissa frågor.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.9.

15 § Om Boverket bedömer att bidrag ska lämnas ska det i beslutet anges vilka åtgärder bidraget avser, det preliminära bidragsbeloppet, den tidpunkt då åtgärderna senast ska vara färdigställda och när en begäran om utbetalning senast ska ha kommit in till Boverket.

Ett beslut om att bevilja bidrag får förenas med de villkor som behövs för att tillgodose syftet med bidraget.

Bestämmelsen reglerar vad ett beslut om bidrag ska innehålla. Det anges att beslutet ska ange vilka åtgärder bidraget avser och det preliminära bidragsbeloppet. Att bidragsbeloppet anges som preliminärt innebär att det slutliga bidraget fastställs först i samband med utbetalning.

Beslutet ska även ange den tidpunkt då åtgärderna senast ska vara färdigställda samt när en begäran om utbetalning senast ska ha kommit in till Boverket. Dessa uppgifter utgör förutsättningar för utbetalning av Bidraget. Ett beslut om att bevilja bidrag får förenas med de villkor som behövs för att tillgodose syftet med bidraget.

Bestämmelsen motsvarar delvis tidigare reglering, men innebär en precisering.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.10.

Utbetalning av bidraget

16 § När de åtgärder som anges i beslutet har färdigställts, eller senast vid den tidpunkt som angetts i beslutet, ska sökanden lämna in en begäran om utbetalning av bidraget. En begäran om utbetalning ska lämnas i ett formulär som fastställs av Boverket och innehålla en ekonomisk redovisning som visar den totala kostnaden för de bidragsberättigade åtgärderna, vilka åtgärder som har genomförts och om något annat bidrag har sökts eller beviljats för åtgärderna.

De handlingar som anges i formuläret ska bifogas begäran. Sökanden ska även lämna de ytterligare handlingar eller uppgifter som behövs för prövningen.

Uppgifterna i en begäran om utbetalning av bidrag ska lämnas på heder och samvete av sökanden eller en behörig företrädare för denne.

Bestämmelsen är ny och reglerar förfarandet för utbetalning av bidrag. Sökanden ska efter att åtgärderna färdigställts eller senast vid den tidpunkt som anges i beslutet, lämna in en begäran om utbetalning till Boverket.

Begäran ska lämnas i ett formulär som fastställs av Boverket och innehålla en ekonomisk redovisning av de bidragsberättigade åtgärderna, vilka åtgärder som har genomförts, samt uppgift om annat Bidrag har sökts eller beviljats för åtgärderna.

De handlingar som anges i formuläret ska bifogas begäran. Sökanden åläggs en skyldighet att lämna de ytterligare handlingar och uppgifter som behövs för prövningen. Uppgifterna ska lämnas på heder och samvete av sökanden eller behörig företrädare.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.12.

17 § Om det finns särskilda skäl får Boverket besluta att senarelägga den tidpunkt då en begäran om utbetalning ska lämnas in.

Bestämmelsen innebär att Boverket, om det finns särskilda skäl, får besluta att senarelägga den tidpunkt då en begäran om utbetalning ska lämnas in. Bestämmelsen medger en möjlighet till undantag från den tidsfrist som anges i 16 §.

Närmare överväganden finns i avsnitt och 4.12.

18 § Den ekonomiska redovisningens tillförlitlighet ska vara intygad av en revisor. Om det bidrag som har tagits emot uppgår till minst fem prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, ska granskningen göras av en auktoriserad eller godkänd revisor.

Bestämmelsen innebär att den ekonomiska redovisningens tillförlitlighet ska vara intygad av en revisor. Om det mottagna bidraget uppgår till minst fem prisbasbelopp ska granskningen utföras av en auktoriserad eller godkänd revisor.

Bestämmelsen anger krav på revisorsintyg och innebär en differentierad kontrollnivå beroende på bidragets storlek. Bestämmelsen är ny och ersätter tidigare ordning men ekonomisk sakkunnig och besiktningskravet.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.13.

19 § Boverket fastställer det slutliga bidragsbeloppet och beslutar om utbetalning av bidraget. Bidraget får dock inte bestämmas till ett högre belopp än det preliminära bidragsbeloppet enligt 15 §.

Bestämmelsen är ny, men motsvarar delvis tidigare ordning i sak och innebär att Boverket fastställer det slutliga bidragsbeloppet och beslutar om utbetalning. Det slutliga beloppet får dock inte överstiga det preliminära bidragsbelopp som angetts i beslutet.

Bestämmelsen innebär att det preliminära beslutet enligt 15 § ligger till grund för, men inte slutligt bestämmer, bidragets storlek.

20 § Den som ansöker om eller har beviljats bidrag enligt denna förordning ska snarast möjligt anmäla sådana ändrade förhållanden som kan påverka rätten till eller storleken på bidraget till Boverket.

Bestämmelsen är ny och innebär att den som ansöker om eller har beviljats bidrag ska anmäla ändrade förhållanden som kan påverka rätten till eller storleken på bidraget. Bestämmelsen innebär en upplysningskyldighet som är av betydelse för den fortsatta prövningen och kontrollen av bidraget.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.15.

21 § Boverket ska besluta att bidraget helt eller delvis inte ska betalas ut om

1. den som har ansökt om bidrag genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att bidraget beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
2. bidraget av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,
3. den eller de åtgärder som angetts i ansökan inte har genomförts, eller
4. villkoren för bidraget i något annat avseende inte har följts.

Bestämmelsen reglerar situationer där bidrag inte ska betalas ut. Bestämmelsen innebär att Boverket är skyldigt att helt eller delvis besluta att inte betala ut bidrag om någon av de angivna omständigheterna föreligger. I förhållande till tidigare reglering har bestämmelsen strukturerats om och preciserats. I stället för en generell möjlighet att återkalla bidragsbeslut före utbetalning anges nu uttryckliga grunder för när utbetalning ska vägras.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.16.

22 § Sedan ett bidrag betalats ut får Boverket besluta om återbetalning av bidraget helt eller delvis endast om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att bidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,
2. bidraget av något annat skäl har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta, eller
3. villkoren för bidraget i något annat avseende inte har följts.

Om det finns särskilda skäl för det, får Boverket besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

Bestämmelsen reglerar återbetalning av bidrag efter att utbetalning har skett. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak tidigare reglering men har kompletterats. Utöver tidigare grunder för återkrav införs en möjlighet för Boverket att helt eller delvis avstå från återkrav om det finns särskilda skäl. Detta innebär en viss flexibilitet i tillämpningen.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.16.

Bemyndigande

23 § Boverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Bestämmelsen innehåller ett bemyndigande för Boverket att meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning. I förhållande till tidigare reglering har bemyndigandet fått en mer generell utformning.

Överklagande

24 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut om återbetalning av bidrag får dock inte överklagas.

Bestämmelsen reglerar överklagande. Bestämmelsen innebär att beslut enligt förordningen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 40 § förvaltningslagen, med undantag för andra beslut än beslut om återbetalning av bidrag. Bestämmelsen motsvarar tidigare reglering.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den xx månad 20xx.
2. Genom förordningen upphävs förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler.
3. Den upphävda förordningen gäller dock fortfarande för bidrag som har beviljats före den xx månad 20xx.

Då det redan finns en gällande förordning om stöd till icke-statliga kulturlokaler behöver dels den förordningen upphävas i samband med beslut om förslaget till ny bidragsförordning, dels förtydligas genom övergångsbestämmelser vad som gäller för tidigare beviljade bidrag.

7.2 Förslag till ändring om ändring i förordning (2022:208) med instruktion för Boverket

18 § Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Samlingslokaldelegationen. Delegationen avgör ärenden om statligt bidrag till allmänna samlingslokaler.

Delegationen avgör inte ärenden som rör regelgivning eller förslag till anslagsframställningar.

Ändringen innebär att ärenden om bidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler inte längre ska avgöras av Samlingslokaldelegationen utan av Boverket. Boverket administrerar sedan 1997 inte längre något bidrag som riktas mot folkparksteatrar. Det saknas därför skäl att behålla hänvisningen till folkparksteatrar i bestämmelsen.

Bilaga 1 – Kulturrådets alternativa författningsförslag

Bilaga 1

2026-04-16

Kulturrådet
Box 27215, 102 53 Stockholm
kulturradet@kulturradet.se

Statens kulturråds alternativa författningsförslag

Mot bakgrund av uppdraget att överväga ansvarig myndighet för bidragets handläggning har Boverket och Statens kulturråd haft olika utgångspunkter i frågan. Det har inte varit möjligt att enas om ett gemensamt ställningstagande.

Statens kulturråd lämnar därför ett eget författningsförslag. Förslaget bygger på myndighetens samlade bedömning av hur bidraget kan utformas och hanteras på ett ändamålsenligt sätt inom ramen för de kulturpolitiska målen, god hushållning med statliga medel samt en effektiv och rättssäker handläggning.

Förslaget utgår från att bidraget i sin helhet bör hanteras av Statens kulturråd.

Författningsförslag - Boverket	Författningsförslag - Kulturrådet	Kommentar
Förordning om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler Regeringen förskriver följande.	Förordning om statsbidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler Regeringen föreskriver följande.	Benämningen "statsbidrag" har införts i stället för "stöd". Ändringen är språklig och systematisk och innebär en anpassning till den terminologi som används i Statens kulturråds statsbidragsförordningar, där statliga medel som lämnas enligt förordning benämns statsbidrag.

Allmänna bestämmelser 1 § Denna förordning innehåller föreskrifter om statsbidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler. Statsbidrag enligt förordningen lämnas i mån av tillgång på medel.	Inledande bestämmelser 1 § Denna förordning innehåller föreskrifter om statsbidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler. Statsbidrag enligt förordningen lämnas om det finns medel.	Paragrafen motsvarar delvis tidigare 1 §. Ändringen är språklig och innebär en anpassning till vedertagen terminologi i Statens kulturråds statsbidragsförordningar. Formuleringen “i mån av tillgång på medel” har ersatts med “om det finns medel” i syfte att åstadkomma ett mer enhetligt och klarspråkligt uttryck utan ändring i sak.
Ändamål 2 § Ändamålet med statsbidraget är att bidra till uppfyllelsen av de nationella kulturpolitiska målen genom bidrag till lokaler för kulturverksamhet.	Ändamålet med bidraget 2 § Ändamålet med statsbidraget är att bidra till uppfyllelsen av de nationella kulturpolitiska målen genom bidrag till lokaler för kulturverksamhet.	Paragrafen motsvarar tidigare 2 § utan ändring i sak.

Förutsättningar för bidrag	Förutsättningar för statsbidrag	
<p>3 § Bidrag får enligt denna förordning lämnas för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ny- eller tillbyggnad av musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten, 2. tillgänglighetsanpassning av sådana lokaler, 3. standardhöjande åtgärder eller annan ändring av sådana lokaler och 4. utbyte eller komplettering av inventarier till sådana lokaler. 	<p>3 § Statsbidrag enligt denna förordning lämnas för:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ny- eller tillbyggnad av lokaler som tillhör någon annan än staten för <ol style="list-style-type: none"> a) scenkonst (teater-, dans- och musikverksamhet samt samtida cirkus), b) museiverksamhet, c) bild- och formverksamhet, d) regional enskild arkivverksamhet, e) filmkulturell verksamhet, och f) hemslöjd, 2. tillgänglighetsanpassning av sådana lokaler, 3. standardhöjande åtgärder eller annan ändring av sådana lokaler, och 4. utbyte eller komplettering av inventarier till sådana lokaler. 	<p>Bestämmelsen motsvarar delvis tidigare 3 §.</p> <p>Paragrafen har omstrukturerats och anpassats språkligt och systematiskt till utformningen i Statens kulturråds statsbidragsförordningar. Ändringen är författningsteknisk men innefattar vissa materiella justeringar.</p> <p>Statsbidragets tillämpningsområde har utvidgats genom att lokaler för scenkonst, museiverksamhet, bild- och formverksamhet, regional enskild arkivverksamhet, filmkulturell verksamhet och hemslöjd uttryckligen anges. En bredare krets kan motiveras av måluppfyllelse/likabehandling men måste vägas mot anslagets storlek och behov av prioritering.</p> <p>Vidare har bestämmelsen strukturerats om för att tydliggöra att bidrag kan lämnas för ny- och tillbyggnad, tillgänglighetsanpassning, standardhöjande åtgärder samt utbyte eller komplettering av inventarier till sådana lokaler.</p>

<p>4 § För bidrag krävs det att åtgärderna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. med beaktande av ändamålet i 2 § bedöms vara kulturpolitiskt angelägna och 2. inte försvårar förverkligandet av projekt som avser allmänna samlingslokaler och inte heller försämrar förutsättningarna för att driva befintliga sådana lokaler. 3. <p>I första hand lämnas bidrag till projekt som avser lokaler för läns museer.</p>	<p>4 § Statsbidrag får lämnas om åtgärderna, med beaktande av ändamålet enligt 2 §, bedöms vara kulturpolitiskt angelägna.</p> <p>Vid bedömningen ska särskilt beaktas om åtgärderna bidrar till tillgången till ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kulturverksamhet.</p> <p>I första hand ska bidrag lämnas till projekt som avser lokaler för läns museer.</p>	<p>Bestämmelsen motsvarar delvis tidigare 4 §. Paragrafen har omstrukturerats och språkligt anpassats till utformningen i Statens kulturråds statsbidragsförordningar.</p> <p>Ändringen är författningsteknisk men innefattar vissa materiella förtydliganden: prövningen av kulturpolitisk angelägenhet har tydligare kopplas till ändamålet i 2 § samt till ett särskilt kriterium om tillgång till ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kulturverksamhet.</p> <p>Prioriteringen av projekt för läns museer har behållits och tydliggjorts som en uttrycklig prioriteringsregel.</p> <p>Den tidigare begränsningen kopplad till allmänna samlingslokaler har inte förts in. Kulturrådet bedömer att en sådan begränsning i praktiken saknar självständig betydelse, eftersom det inte typiskt sett föreligger någon faktisk konkurrenssituation mellan olika typer av samlingslokaler i bidragsgivningen. Regleringen utgår vidare från att olika stödformer inte kan lämnas för samma åtgärd. I den praktiska tillämpningen kan även allmänna samlingslokaler ha kulturpolitisk betydelse och därmed omfattas av prioriteringar inom stödet. En situation där olika kulturlokaler i praktiken konkurrerar ut varandra bedöms vara mycket ovanlig.</p>
---	---	---

<p>5 § Bidrag lämnas endast till åtgärder som påbörjas efter det att ansökan om bidrag kommit in till Boverket.</p> <p>En åtgärd ska anses ha påbörjats när det fysiska byggnadsarbetet inletts, eller om det gäller inventarier, när dessa beställts.</p>	<p>5 § Bidrag lämnas endast till åtgärder som påbörjas efter det att ansökan om bidrag har kommit in till Statens kulturråd.</p> <p>En åtgärd ska anses ha påbörjats när det fysiska byggnadsarbetet har inletts eller, om ansökan avser inventarier, när dessa har beställts.</p>	<p>Genomgående i förordningen har Boverket ersatts med Statens kulturråd.</p> <p>Paragrafen motsvarar tidigare 5 §</p>
<p>6 § Om ansökan avser lokaler i en byggnad eller på en fastighet som ägs av någon annan än den som ansöker om bidrag, får bidrag lämnas endast om ägaren gett sitt medgivande till att åtgärden utförs.</p> <p>Första stycket gäller inte för åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier.</p>	<p>6 § Om ansökan avser lokaler i en byggnad eller på en fastighet som ägs av någon annan än sökanden, får bidrag lämnas endast om ägaren har gett sitt medgivande till att åtgärden utförs.</p> <p>Första stycket gäller inte för åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 6 § utan ändring i sak.</p>
<p>7 § Bidrag lämnas endast om den som utför arbetet är godkänd för F-skatt eller, när det gäller utländska företagare eller företag, visar upp in-tyg eller en annan handling som visar att företagaren eller företaget i sitt hemland genom registrering eller på annat sätt genomgår motsvarande kontroll i fråga om skatter och avgifter.</p> <p>Första stycket gäller inte för åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier.</p>	<p>7 § Bidrag lämnas endast om den som utför arbetet är godkänd för F-skatt eller, när det gäller en utländsk företagare eller ett utländskt företag, visar upp intyg eller annan handling som visar att företagaren eller företaget i sitt hemland genom registrering eller på annat sätt genomgår motsvarande kontroll i fråga om skatter och avgifter.</p> <p>Första stycket gäller inte för åtgärder som avser utbyte eller komplettering av inventarier.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 7 § utan ändring i sak.</p>

<p>8 § Bidrag får inte lämnas till en sökande som</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. är i likvidation eller försatt i konkurs, 2. har skatte- eller avgiftsskulder eller andra skulder som har lämnats över till Kronofogdemyndigheten och som vid indrivning handläggs som allmänt mål, eller 3. har en skuld som inte har betalats i rätt tid och som avser återkrav av bidrag som har lämnats av Boverket. 4. tagit emot annat statligt bidrag till de åtgärder ansökan avser. 	<p>8 § Statsbidrag får inte lämnas till den som</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. är i likvidation eller försatt i konkurs, 2. har skatte- eller avgiftsskulder eller andra skulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten och som vid indrivning handläggs som allmänt mål, eller 3. har en skuld som inte har betalats i rätt tid och som avser återkrav av bidrag som har lämnats av Statens kulturråd. 4. tagit emot annat statligt bidrag till de åtgärder ansökan avser. 	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 8 §. Genomgående i förordningen har Boverket ersatts med Statens kulturråd.</p>
<p>9 § Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas.</p>	<p>9 § Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 9 § utan ändring i sak.</p>
<p>Bidragets storlek</p> <p>10 § Bidrag får lämnas med högst 50 procent av skälig kostnad för genomförda åtgärder, dock högst 2 000 000 kronor per sökande och år.</p>	<p>Bidragets storlek</p> <p>10 § Statsbidrag får lämnas med högst 50 procent av skälig kostnad för genomförda åtgärder, dock högst 2 000 000 kronor per sökande och år.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 10 § utan ändring i sak.</p>

<p>Ansökan om bidrag</p> <p>11 § Ansökan ska lämnas i ett formulär som fastställs av Boverket. De handlingar som anges i formuläret ska bifogas ansökan. Uppgifterna i en ansökan ska lämnas på heder och samvete av sökanden eller en behörig företrädare för denne. Sökanden ska på begäran av Boverket lämna de ytterligare handlingar eller uppgifter som behövs för prövningen.</p> <p>Prövning och beslut om bidrag</p> <p>12 § Boverket prövar frågor om bidrag och ansvarar för utbetalning av bidraget.</p>	<p>Ärendenas handläggning</p> <p>11 § Statens kulturråd prövar frågor om statsbidrag enligt denna förordning.</p> <p>12 § En ansökan om statsbidrag ska göras skriftligen av sökanden eller en behörig företrädare för sökanden.</p> <p>Den som ansöker om statsbidrag ska på begäran av Statens kulturråd lämna de uppgifter och handlingar som myndigheten behöver för att kunna pröva ansökan.</p> <p>En ansökan ska även innehålla en redogörelse för stöd som aktören tidigare ansökt om eller beviljats och som avser samma stödberättigande kostnader som det stöd som omfattas av ansökan.</p>	<p>Bestämmelserna motsvarar delvis tidigare 11 och 12 §§.</p> <p>Genomgående i förordningen har Boverket ersatts med Statens kulturråd.</p> <p>Paragraferna har omstrukturerats och harmoniserats med Statens kulturråds statsbidragsförordningar, särskilt förordningen (2020:337) om statsbidrag till aktörer inom bildkonst, form, konsthantverk och slöjd i dess lydelse enligt förordningen (2025:1516).</p> <p>Ändringarna är författningstekniska men innefattar vissa materiella justeringar: Kravet på ansökan i särskilt formulär har ersatts med ett krav på skriftlig ansökan. Bestämmelsen om uppgifter på heder och samvete regleras i stället genom myndighetens föreskrifter. Vidare införs ett krav på redovisning av annat stöd avseende samma stödberättigande kostnader samt en förtydligad uppgiftsskyldighet gentemot myndigheten. Harmonisering minskar risken för brister i kontroll och uppföljning.</p>
<p>13 § Boverket ska besluta om antalet prövningstillfällen och publicera uppgifter om dessa på sin webbplats.</p>		<p>I Kulturrådets förslag utgår Boverkets 13 §. Bestämmelsen om uppgifter på prövningstillfällen föreslås i stället regleras genom myndighetens föreskrifter.</p>
<p>14 § Innan beslut ska yttrande inhämtas från Statens kulturråd i frågor som rör kulturpolitisk måluppfyllnad.</p>	<p>13 § Innan Statens kulturråd beslutar i ett ärende ska yttrande inhämtas från Boverket i frågor som rör byggrelaterade åtgärder</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 14 § utan ändring i sak.</p>

<p>15 § Om Boverket bedömer att bidrag ska lämnas ska det i beslutet anges vilka åtgärder bidraget avser, det preliminära bidragsbeloppet, den tidpunkt då åtgärderna senast ska vara färdigställda och när en begäran om utbetalning senast ska ha kommit in till Boverket.</p> <p>Ett beslut om att bevilja bidrag får förenas med de villkor som behövs för att tillgodose syftet med bidraget.</p>	<p>14 § Om Statens kulturråd bedömer att bidrag ska lämnas ska det i beslutet anges</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vilka åtgärder bidraget avser, 2. det preliminära bidragsbeloppet, 3. den tidpunkt då åtgärderna senast ska vara färdigställda, och 4. när en begäran om utbetalning senast ska ha kommit in till Statens kulturråd. <p>Ett beslut om statsbidrag får förenas med villkor. Dessa ska framgå av beslutet.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 15 §. Genomgående i förordningen har Boverket ersatts med Statens kulturråd.</p> <p>Bestämmelsen har harmoniserats med Statens kulturråds statsbidragsförordningar.</p>
<p>18 § Den som ansöker om eller har beviljats stöd enligt denna förordning ska snarast möjligt anmäla sådana ändrade förhållanden som kan påverka rätten till eller storleken på bidraget till Boverket.</p>	<p>Anmälningsskyldighet</p> <p>15 § Den som ansöker om eller har beviljats statsbidrag enligt denna förordning ska snarast möjligt till Statens kulturråd anmäla sådana ändrade förhållanden som kan påverka rätten till eller storleken på bidraget.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 18 §. Anmälningsskyldighet läggs i Kulturrådets förslag i anslutning till ärendenas handläggning men under egen rubrik till skillnad från i Boverkets förslag där paragrafen ligger under rubriken Utbetalning av bidraget. Placeringen av bestämmelsen har harmoniserats med Statens kulturråds statsbidragsförordningar. Harmonisering minskar risken för brister i kontroll och uppföljning.</p>

<p>Utbetalning av bidraget</p> <p>16 § När de åtgärder som anges i beslutet har färdigställts, eller senast vid den tidpunkt som angetts i beslutet ska sökanden lämna in en begäran om utbetalning av bidraget.</p> <p>En begäran om utbetalning ska lämnas i ett formulär som fastställs av Boverket och innehålla en ekonomisk redovisning som visar den totala kostnaden för de bidragsberättigade åtgärderna, vilka åtgärder som har genomförts och om något annat bidrag har sökts eller beviljats för åtgärderna.</p> <p>De handlingar som anges i formuläret ska bifogas begäran. Sökanden ska även lämna de ytterligare handlingar eller uppgifter som behövs för prövningen. Uppgifterna i en begäran om utbetalning av bidrag ska lämnas på heder och samvete av sökanden eller en behörig företrädare för denne.</p>	<p>Utbetalning av bidraget</p> <p>16 § En bidragsmottagare ska när de åtgärder som anges i beslutet har färdigställts, eller senast vid den tidpunkt som anges i beslutet, begära utbetalning av bidraget.</p> <p>Begäran om utbetalning ska vara skriftlig och innehålla en ekonomisk redovisning som visar den totala kostnaden för de bidragsberättigade åtgärderna, vilka åtgärder som har genomförts samt om något annat bidrag har sökts eller beviljats för åtgärderna.</p> <p>Bidragsmottagaren ska på begäran av Statens kulturråd lämna de ytterligare uppgifter och handlingar som behövs för prövningen.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 16 §.</p> <p>Ändringarna är författningstekniska men innefattar vissa materiella justeringar. Bestämmelserna har anpassats till utformningen i Statens kulturråds statsbidragsförordningar, där närmare krav på ansökningsförfarande och uppgiftslämnande i huvudsak regleras genom myndighetens föreskrifter.</p> <p>De materiella justeringarna avser att kretsen av adressater genomgående anpassas från sökande till bidragsmottagare, att kravet på särskilt formulär ersätts med krav på skriftlig ansökan, att uppgifter på heder och samvete tas bort ur förordningen samt att skyldigheten att lämna kompletterande uppgifter knyts till begäran från myndigheten.</p> <p>Ändringarna innebär sammantaget en mer enhetlig och flexibel reglering av ansöknings- och utbetalningsförfarandet, där detaljerade handläggningskrav i större utsträckning kan hanteras inom ramen för Statens kulturråds föreskriftsrätt.</p>
<p>17 § Om det finns särskilda skäl får Boverket besluta att senarelägga den tidpunkt då en begäran om utbetalning ska lämnas in.</p>	<p>17 § Om det finns särskilda skäl får Statens kulturråd besluta att senarelägga den tidpunkt då en begäran om utbetalning ska lämnas in.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 17 §. Genomgående i förordningen har Boverket ersatts med Statens kulturråd.</p>

<p>19 § Den ekonomiska redovisningens tillförlitlighet ska vara intygad av en revisor. Om det bidrag som har tagits emot uppgår till minst fem prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, ska granskningen göras av en auktoriserad eller godkänd revisor.</p>	<p>18 § Den ekonomiska redovisningens tillförlitlighet ska vara intygad av en revisor. Om det bidrag som har tagits emot uppgår till minst 5 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, ska alltid en auktoriserad eller godkänd revisor granska redovisningen.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 19 § utan ändring i sak.</p>
<p>20 § Boverket fastställer det slutliga bidragsbeloppet och beslutar om utbetalning av bidraget. Bidraget får dock inte bestämmas till ett högre belopp än det preliminära bidragsbeloppet enligt 15 §.</p>	<p>19 § Statens kulturråd fastställer det slutliga bidragsbeloppet och beslutar om utbetalning av bidraget. Bidraget får dock inte bestämmas till ett högre belopp än det preliminära bidragsbeloppet enligt 14 §.</p>	<p>Paragrafen motsvarar tidigare 20 §. Genomgående i förordningen har Boverket ersatts med Statens kulturråd.</p>

<p>21 § Boverket ska besluta att bidraget helt eller delvis inte ska betalas ut om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. den som har ansökt om bidrag genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att bidraget beviljats felaktigt eller med för högt belopp, 2. bidraget av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta, 3. den eller de åtgärder som angetts i ansökan inte har genomförts. 4. villkoren för bidraget i något annat avseende inte har följts. 	<p>Hinder mot utbetalning</p> <p>20 § Statsbidrag får inte betalas ut till ett företag som är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd beviljat av en svensk stödgivare olagligt och oförenligt med den inre marknaden.</p> <p>21 § Statens kulturråd ska besluta om att ett beviljat statsbidrag helt eller delvis inte ska betalas ut om mottagaren av bidraget inte längre uppfyller villkoren för det eller om det finns grund för återbetalning enligt 22 §.</p>	<p>Bestämmelserna motsvarar delvis tidigare 21 §. Paragraferna har omstrukturerats och harmoniserats med Statens kulturråds statsbidragsförordningar, särskilt förordningen (2020:337) om statsbidrag till aktörer inom bildkonst, form, konsthantverk och slöjd i dess lydelse enligt förordningen (2025:1516).</p> <p>Ändringarna är författningstekniska men innefattar vissa materiella justeringar:</p> <p>Kontrollen av utbetalning och återkrav har delats upp i separata bestämmelser, där EU-rättsliga hinder för utbetalning regleras särskilt. Vidare har en uttrycklig koppling införts mellan hinder mot utbetalning och återkravsgrunder. Kretsen av adressater har anpassats från sökande till bidragsmottagare.</p> <p>Harmonisering minskar risken för brister i kontroll och uppföljning.</p>
---	---	---

<p>22 § Sedan ett bidrag betalats ut får Boverket besluta om återbetalning av bidraget helt eller delvis endast om</p> <p>1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att bidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,</p> <p>2. bidraget av något annat skäl har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta, eller</p> <p>3. villkoren för bidraget i något annat avseende inte har följts. Om det finns särskilda skäl för det, får Boverket besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.</p>	<p>Återbetalning och återkrav</p> <p>22 § Mottagaren av ett statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig om</p> <p>1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har förorsakat att bidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,</p> <p>2. bidraget av något annat skäl än vad som sägs i 1 har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta, eller</p> <p>3. bidraget inte har utnyttjats eller använts för det ändamål som det har beviljats för,</p> <p>4. den som har tagit emot bidraget inte lämnar en sådan redovisning eller sådana uppgifter och handlingar som avses i 13 §, eller 5. villkor i beslutet om bidrag inte har följts.</p> <p>23 § Om någon är återbetalningsskyldig enligt 22 §, ska Statens kulturråd besluta att helt eller delvis kräva tillbaka bidraget.</p>	<p>Bestämmelserna motsvarar delvis tidigare 22 §. Paragraferna har omstrukturerats och harmoniserats med Statens kulturråds statsbidragsförordningar, särskilt förordningen (2020:337) om statsbidrag till aktörer inom bildkonst, form, konsthantverk och slöjd i dess lydelse enligt förordningen (2025:1516). Ändringarna är författningstekniska men innefattar vissa materiella justeringar:</p> <p>Återkravsgrunderna har utvidgats genom att omfatta att bidrag inte har använts för avsett ändamål samt utebliven redovisning eller uppgiftsskyldighet. Vidare har återkravsregleringen strukturerats om till en uppdelning mellan återbetalningsskyldighet och beslut om återkrav, vilket skapar en tydligare och mer enhetlig systematik.</p> <p>Harmonisering minskar risken för brister i kontroll och uppföljning. Genomgående i förordningen har Boverket ersatts med Statens kulturråd.</p>
	<p>24 § Om ett belopp som har återkrävts med stöd av 22 § inte har betalats i rätt tid ska dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) tas ut på beloppet.</p>	<p>Bestämmelsen saknar motsvarighet i tidigare reglering men motsvarar innehållsmässigt bestämmelser i Statens kulturråds statsbidragsförordningar.</p>

	25 § Om det finns särskilda skäl, får Statens kulturråd helt eller delvis avstå från krav på återbetalning enligt 22 § eller krav på ränta enligt 24 §.	Bestämmelsen saknar motsvarighet i tidigare reglering men motsvarar innehållsmässigt bestämmelser i Statens kulturråds statsbidragsförordningar.
	26 § Statens kulturråd ska vid domstolar och myndigheter och i övrigt bevaka statens rätt mot stödmottagarna	Bestämmelsen saknar motsvarighet i tidigare reglering men motsvarar innehållsmässigt bestämmelser i Statens kulturråds statsbidragsförordningar. Bestämmelsen reglerar Statens kulturråds skyldighet att vid domstolar och myndigheter och i övrigt bevaka statens rätt mot stödmottagare.
Bemyndigande 23 § Boverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.	Bemyndigande 27 § Statens kulturråd får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.	Bestämmelsen motsvarar tidigare 23 §. Genomgående i förordningen har Boverket ersatts med Statens kulturråd.
Överklagande 24 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut om återbetalning av bidrag får dock inte överklagas.	Överklagande 28 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut om hinder mot utbetalning enligt 20 och 21 §§ och beslut om återkrav enligt 23 § får dock inte överklagas.	Bestämmelsen motsvarar delvis tidigare 24 §. Paragrafen har omstrukturerats och harmoniserats med Statens kulturråds statsbidragsförordningar. Ändringen innebär att undantaget från överklagbarhet anpassas till den nya systematiken för beslut om hinder mot utbetalning och återkrav. Ändringen är författningsteknisk men innefattar en materiell justering i fråga om överklagandets omfattning, genom att undantaget från överklagbarhet uttryckligen knyts till beslut om hinder mot utbetalning enligt 20 och 21 §§ samt beslut om återkrav enligt 23 §. Ändringen innebär en tydligare och mer enhetlig reglering i linje med övriga statsbidragsförordningar.

Övergångsbestämmelser	Övergångsbestämmelser	
<p>1. Denna förordning träder i kraft den xx månad 20xx.</p> <p>2. Genom förordningen upphävs förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler.</p> <p>3. Den upphävda förordningen gäller dock fortfarande för stöd som har beviljats före den xx månad 20xx.</p>	<p>1. Denna förordning träder i kraft den [dag] [månad] 20[xx].</p> <p>2. Genom förordningen upphävs förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler.</p> <p>3. Den upphävda förordningen gäller dock fortfarande för stöd som har beviljats före ikraftträdandet.</p>	

Bilaga 2 – Yttranden från Riksantikvarieämbetet och andra relevanta myndigheter och aktörer

Stockholm 2026-03-20

Till
Boverket och Kulturrådet
registraturen@boverket.se
iman.mehammed@boverket.se
ove.bengtsson@kulturradet.se
Dnr 675/2026

Ideell kulturallians svar på enkät om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler

Tack för att vi bjudits in att svara på er enkät om icke-statliga kulturlokaler. Här nedan följer Ideell kulturallians svar.

Ideell kulturallians samlar riksorganisationer inom den ideella kultursektorn. Vårt uppdrag är att stärka ideellt organiserade kulturverksamheter och synliggöra deras betydelse för kulturliv, delaktighet och demokrati i hela landet.

Våra medlemmar är Arbetlivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam), Ax – Kulturorganisationer i samverkan, Bilda, Bygdegårdarnas Riksförbund, Folkets Hus och Parker, Folkrörelsernas konstfrämjande, Musikarrangörer i samverkan (MAIS), Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV), Riksförbundet Sveriges konsthöjningar, Riksteatern, Skådebanan Riks, Sensus studieförbund, SIOS – Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige, Studieförbunden i samverkan, Studieförbundet, Studieförbundet Vuxenskolan, Svenska Hemsöjdsföreningars Riksförbund, Sveriges Hembygdsförbund och Våra gårdar.

1. Bidragets betydelse

Vilken betydelse har bidraget för er organisation eller era medlemmar?

Bidraget har i dagsläget begränsad betydelse för ideell kultur. Detta beror på att många ideella kulturaktörer verkar i andra typer av lokaler än de som omfattas av förordningen, som är avgränsad till musei-, teater- och konsertlokaler.

Enligt förordningen ska läns museer prioriteras, vilket i praktiken innebär att stödet i hög grad ges till etablerade institutionsformer. Detta innebär att stödet i begränsad

utsträckning når de miljöer där en stor del av det samtida kulturlivet äger rum. Därmed riskerar stödets ändamålsenlighet att minska i förhållande till de kulturpolitiska målen om delaktighet, mångfald och tillgång till kultur i hela landet.

Vi menar därför att nuvarande stöd behöver reformeras i grunden så att det bättre speglar dagens kulturliv och inkluderar civilsamhällets kulturarenor.

Det finns idag ett mycket stort behov av standardhöjande reparationer och handikappanpassning av kulturlokaler, och i detta sammanhang är läns museer inget undantag. Detta omfattar bland annat brister i tillgänglighet, säkerhet och funktionalitet i lokalerna. Samtidigt är det viktigt att understryka att institutioner och ideell sektor utgör delar av samma kulturella ekosystem, där stärkt infrastruktur i civilsamhället också gynnar de institutioner som idag omfattas av stödet.

2. Bidragsberättigade projekt

Ser ni behov av ändringar i vilka typer av lokaler som kan beviljas stöd?

Vi menar att det finns ett tydligt behov av att bredda vilka lokaler som kan få stöd. Dagens avgränsning speglar en äldre institutionsstruktur och fångar inte dagens ideella kulturliv.

Stödet bör inkludera många fler typer av lokaler för att bättre svara mot den mångfald av kulturuttryck och arbetssätt som utgör grunden för ett levande kulturliv. Det kan exempelvis vara ideellt drivna kulturhus, scener, konsthallar och mötesplatser, replokaler och produktionslokaler. Stödet kan också behöva inkludera tillfälliga och flexibla lokaler.

Vidare bör utredningen analysera förutsättningar och behov inom konstformer som idag faller utanför de uttryck som dominerar institutionsstrukturen, exempelvis dans, arbetslivsmuseer, film, cirkus och spelkultur. Detta för att stödet ska komma till användning där det behövs som bäst och bidra till att uppfylla de kulturpolitiska målen.

Ser ni behov av ändringar i vilka typer av projekt som kan beviljas stöd?

Nuvarande stöd fokuserar främst på byggnation och fysiska investeringar. För ideell sektor är det lika viktigt att kunna finansiera anpassningar för flexibel användning av lokaler, teknisk och digital infrastruktur som möjliggör ett samtida och tillgängligt kulturutbud), energieffektivisering och tillgänglighetsåtgärder.

Vad gäller tillgänglighet kan det handla om att även scener och andra platser för utövande är tillgängliga – den som har funktionshinder ska inte enbart ha tillgång som publik utan även kunna skapa, utöva och framträda för publik.

Stöd bör även kunna ges till mindre och stegvisa utvecklingsprojekt, eftersom ideellt organiserad verksamhet ofta bygger på ideellt engagemang som växer över tid.

Vi anser att de nationella kulturpolitiska målen fortsatt ska vara vägledande.

Vilka konsekvenser skulle eventuella ändringar av projekttyp och lokalkategori få för er verksamhet?

En breddning skulle öka tillgången till kultur i hela landet, bidra till ökad geografisk spridning och stärka mångfalden av uttryck samt den lokala kulturella infrastrukturen.

Om inga förändringar görs riskerar stödet att fortsatt missa stora delar av det samtida kulturlivet.

3. Prioriterade projekt

Ser ni behov av att ändra denna prioritering?

Nuvarande prioritering av läns museer innebär att resurser i första hand tillfaller redan etablerade aktörer, vilket begränsar möjligheten att stärka framväxande och lokalt förankrade kulturverksamheter i civilsamhället. Samtidigt skiljer sig förutsättningarna mellan olika typer av fastighetsägare, där ideella och privata aktörer ofta har mer begränsad kapacitet för investeringar och teknisk förvaltning. Ideella kulturverksamheter har ofta svagare ekonomiska förutsättningar men spelar en central roll för lokal kulturproduktion och delaktighet. Detta bekräftas även av Myndigheten för kulturanalys i rapporten [Plats för kultur](#).

Vi föreslår att prioriteringen tas bort eller kompletteras med kriterier som väger in civilsamhällets behov och lokalt engagemang.

Vilka konsekvenser skulle en prioriteringsändring få för er verksamhet?

Det skulle öka möjligheterna för ideellt organiserade verksamheter att ta del av stödet.

En förändring skulle kunna bidra till ökad geografisk spridning, större mångfald av uttryck och stärkt kulturell infrastruktur på lokal nivå.

Vi menar därför att nuvarande stöd bör reformeras genom en breddning av lokalkategorier och stödberättigade åtgärder, samt en översyn av nuvarande prioriteringsordning.

För Ideell kulturallians,

Anna Livion Ingvarsson
Verksamhetschef
Tel 073-978 86 66
anna.livion.ingvarsson@ideellkultur.se

Länsmuseernas svar till Boverket om stöd till icke-statliga kulturlokaler

Innehåll

Länsmuseernas slutsats i de aktuella frågeställningarna	1
Resonemang	1
Svar på Boverkets frågor	2

Länsmuseernas slutsats i de aktuella frågeställningarna

I sak:

En åtgärd som i praktiken innebär minskat stöd till länsmuseerna för åtgärder kopplat till lokaler och fastigheter vore, givet en redan hårt ansträngd ekonomisk situation, ett dråpslag mot länsmuseernas möjlighet att klara förvaltningen av Sveriges kulturarv.

Därför måste:

1. Länsmuseerna stå kvar som prioriterad mottagare av bidraget, alternativt,
2. .. om målgruppen ska breddas, bidraget öka i minst motsvarande mån.

I form:

Länsmuseerna påverkas i mycket stor utsträckning av eventuella förändringar av bidraget till icke-statliga kulturlokaler, betydligt mer än övriga mottagare av det frågebatteri Boverket har tagit fram. Därför måste länsmuseerna involveras i en mer gedigen dialogprocess än vad som nu är fallet. Ett antal frågor med kort tidsmarginal att besvara kan inte antas frambringa den kvalitet i beslutsunderlaget som denna fråga kräver.

Resonemang

- Kulturarvet sägs vara en kulturpolitisk prioritering för regeringen. Sveriges samlade kulturarv finns till stor del förvaltad hos länsmuseerna, som finns i landets samtliga län. Staten har en del av finansieringsansvaret av det regionala kulturarvet genom åtagandet inom kultursamverkansmodellen. Under senare år, och särskilt under den mandatperiod som vi är i slutet av, har staten minskat sin andel av finansieringen av regional kultur. Statens bidrag inom modellen har varit stillastående, och sedan 2024 räknas inte längre anslaget upp genom pris- och löneomräkning. Med inflation taget i beaktande innebär detta en stor urholkning av statens del av finansieringen av det regionala kulturarvet.
- Samtidigt skjuter behoven i höjden, inte minst avseende just magasin, lokaler och byggnader.
- Museiverksamhet är lokalintensiv. Vården av kulturhistoriska föremål behöver ändamålsenliga magasin, många av byggnaderna är kulturhistoriska värdefulla (och känsliga), flera länsmuseer har därtill friluftsmuseer som fordrar mycket underhåll.

- Boverkets bidrag till icke-statliga kulturlokaler är viktigt för läns museernas möjlighet att klara sina lokalbehov och därmed kunna bedriva museiverksamhet på ett fungerande sätt. Museer är **inte** vilken verksamhet som helst och kan **inte** husera i vilka lokaler som helst. Det visar sig i att 2026 var 10 av 13 lokaler som beviljades stöd just läns museer.
- När staten minskar sin generella finansiering av det regionala kulturarvet blir läns museerna mer beroende av de alternativ som finns, särskilt i de delar av verksamheten som är bärande för en fungerande museiverksamhet, så som fastighetsförvaltning. Därför är det **inte acceptabelt** om Boverket minskar sitt stöd till läns museerna genom att bredda målgruppen, utan att först mer medel beslutats av riksdagen. När staten minskar sin generella finansiering av de regionala museerna kan ytterligare åtstramningar inte komma i fråga.
- Därtill är bidrag från Boverket viktigt för läns museernas möjlighet att attrahera medel från andra aktörer, då dessa bidrag kan utgöra den sortens delfinansiering som ofta efterfrågas av andra finansiärer. Breddad finansiering av kulturen är också en kulturpolitiskt prioriterad fråga.
- Läns museerna noterar att även Riksantikvarieämbetet varnar för konsekvensen för kulturarvet om Boverkets bidrag till lokaler i lägre utsträckning kommer museer till del.
- Statens dubbla signaler kommer också till uttryck i att beredskapsfrågorna inom kulturarvet sägs vara en prioriterad fråga för politiken för kultur och civilt försvar, samtidigt som den allmänna finansieringen minskar. Staten efterlyser en påtaglig förhöjning inom 3–5 år, men inte heller för detta ändamål har extra medel tillkommit. Beredskap är intimt förknippat med anpassningsåtgärder för lokaler, och därför vore det även ur detta perspektiv **mycket illa** att vidta en åtgärd som i praktiken innebär minskade bidrag till läns museer för kostnader kopplat till lokaler och byggnader.

Svar på Boverkets frågor

1. Vilken betydelse har bidraget för er organisation eller era medlemmar?

Stödet är av oumbärligt värde för läns museerna. Det ger möjlighet för museerna att klara det allmänna underhållet och driften av lokaler, fastigheter och magasin, och uppnå en acceptabel nivå av tillgänglighet, tekniska uppdateringar, brandskydd med mera. Det är därtill sedan 2026 påbjudet att aktörer som erhåller verksamhetsbidrag från Kulturrådet ska redovisa hur tillgänglighetshinder avhjälps. Det är i detta sammanhang särskilt viktigt att beakta att det i museiverksamhet finns särskilda behov för lokaler och byggnader. För att förvalta kulturhistoriska föremål behövs ändamålsenliga magasin, och många av byggnaderna i museiverksamheten är kulturhistoriskt värdefulla och fordrar särskild vård och omsorg.

Flera läns museer framhåller också betydelsen av att då stöd från Boverket kan användas för nödvändiga åtgärder i lokaler, kan den allmänna driftsbudgeten tas i anspråk för den mer omedelbart museirelaterade verksamheten, så som publikmöten, samlingsförvaltning och pedagogik. Det är viktigt då uppdragsgivare i kommun och region ofta är mer benägna att satsa på verksamhet som ger direkt synlighet, medan nödvändig vård av lokaler och byggnader gärna prioriteras ned.

Svarexempel:

Boverkets stöd till icke-statliga kulturlokaler har varit ovärderligt för Blekinge museum. Detta i ett läge då uppräknigen av våra verksamhetsstöd varit låga, förväntningarna på bredden i vår museiverksamhet varit höga och alltmer av museets driftsbudget riktats mot renoveringar av de kulturhistoriskt värdefulla fastigheter vi äger och generellt ökade fastighetsrelaterade kostnader. Vi har under ett flertal år sökt, och fått, medel från Boverket vilket bla annat resulterat i tillgänglighetsanpassade utställningar (tex hiss), rördragning, värme och ventilation i vårt byggnadsminne "Grevagården". Utan stödet kan jag med stor säkerhet säga att vi, under rådande ekonomiska läge, inte hade kunnat genomföra dessa projekt.

Stödet har vidare möjliggjort att vi kunnat "freda" medel i vår driftsbudget till aktiviteter kopplade till "museiuppdraget": pedagogik, programverksamhet, kunskapsprojekt och samlingsförvaltning.

2. Ser ni behov av ändringar i vilka typer av lokaler som kan beviljas stöd?

Länsmuseerna anser att det är relativt välbalanserat så som det är formulerat i dag, särskilt viktig är avgränsningen mot att lokaler som kan beviljas stöd ska tillhöra annan än staten. Länsmuseerna ser ett stort behov av att säkerställa att samlingsmagasin och andra stödjande museilokaler fortsatt inkluderas.

3. Ser ni behov av ändringar i vilka typer av projekt som kan beviljas stöd?

Det som skulle kunna tydliggöras i de styrande kriterierna är att magasinverksamhet och samlingsförvaltning samt beredskapsdimensioner ska kunna ligga till grund för bidragsgivning. Magasin och fastighetsförvaltning är en fundamental del av museiuppdraget, och behovet av stärkt beredskap är ökande och akut.

Bidraget borde även borde kunna omfatta interna personalinsatser. Inom museisektorn finns specialistkompetens som är svår att ersätta eller köpa externt, och dessa interna resurser är ofta avgörande för projektens kvalitet och genomförande. I dag kan endast material, inventarier och externa kostnader redovisas inom ramen för bidraget, vilket innebär att en betydande del av det faktiska arbetet inte kan finansieras trots att det är nödvändigt för projektens framgång. Att möjliggöra stöd även för intern specialistkompetens skulle göra bidraget mer träffsäkert och kostnadseffektivt.

Utredningar och förstudier inför ny- och ombyggnation bör kunna beviljas stöd. Vidare bör projekt som rör klimatanpassning, energieffektivisering, digital infrastruktur och modernisering av magasin omfattas även fortsättningsvis.

4. Vilka konsekvenser skulle eventuella ändringar av projekttyp och lokalkategori få för er verksamhet?

En mer uttalad inriktning mot magasin och samlingsförvaltning skulle ge ett viktigt stöd för länsmuseer att klara de delar som är grundläggande för en fungerande museiverksamhet, det vill säga vård av byggnader, lokaler och magasin, och särskilt i en situation då allmänna anslag minskar (real) och i högre grad behöver tas i anspråk för den löpande driften avseende personal, det publika mötet med mera.

Med ett tydliggjort fokus på beredskapsdimensionen skulle Boverkets stöd kunna bidra till att statens uttalade ambition om snabb förmågehöjning avseende beredskap i kulturarvssektorn underlättas betänkligt.

5. Ser ni behov av att ändra denna prioritering?

Nej. Läns museerna är beroende av detta bidrag. Om prioriteringsordningen ändras innebär det, så länge inte bidragets totala finansiering ökar, att läns museerna får mindre finansiering för helt nödvändiga åtgärder för lokaler, byggnader och magasin. Det i sin tur innebär att grundläggande förutsättningar att bedriva museiverksamhet, tillgången till ändamålsenliga lokaler, dramatiskt försämras. Det är inte acceptabelt, och särskilt inte i en situation då staten samtidigt minskar sin generella finansiering av det regionala kulturarvet.

Det är värt att notera att museiverksamhet, mot bakgrund av det grundläggande uppdraget att förvalta samlingar, känsliga byggnader och kulturmiljöer, har helt unika behov avseende just lokaler. Därför är det motiverat att läns museer även fortsättningsvis pekas ut som prioriterad mottagare av bidraget.

6. Vilka konsekvenser skulle en prioriteringsändring få för er verksamhet?

Det vore mycket illa, gränsande till katastrof. I och med att den allmänna finansieringen stramas åt, och att ordinarie driftsbudgetar i högre grad förväntas tas i anspråk för löpande verksamhet, publikmöten med mera, så är bidraget från Boverket en sista utpost för att klara grundläggande behov i lokaler och byggnader.

Givet att prioriteringsordningen ändras, utan att medlen inom bidraget totalt sett ökar, innebär det att:

- nödvändigt tekniskt underhåll försenas, försämras eller uteblir, ambitioner för tillgänglighet inte kan nås, museibygnader blir sämre rustade att möta publiken.
- möjligheten undermineras att klara de lokalintensiva delarna av museernas grunduppdrag, att renoveringar av byggnadsminnen inte blir av, en god samlingsförvaltning inte kan upprätthållas och ej heller vården av kulturmiljöer och friluftsmuseer.
- lokalåtgärder som inte kan anstå i sin tur tränger undan finansiering av andra delar av museiverksamheten, som det publika mötet, kunskapsuppbyggnaden och pedagogiken.
- en avgörande pusselbit för museernas möjlighet att attrahera extern finansiering dras undan, då Boverkets bidrag i dag ofta fungerar som nödvändig delfinansiering i projekt med också andra finansiärer.
- att samhällets ambitioner för höjd beredskap inom kulturarvet blir påtagligt svårare att nå.

Presentation av Länsteatrarna i Sverige

Länsteatrarna i Sverige (LTS) är en nationell organisation som samlar de regionala scenkonstinstitutionerna i Sverige och verkar för samverkan regionalt, nationellt och internationellt. Länsteatrarna i Sverige producerar, spelar och turnerar professionell scenkonst, med en mångfald av konstnärliga uttryck, perspektiv och målgrupper. Våra 20 medlemmar är tillsammans den största aktören inom den regionala scenkonsten i Sverige.

Inledning

På grund av den korta svarstiden har vi ej hunnit göra en omfattande genomlysning av frågorna. Om ni vill ha förtydliganden eller mer omfattande svar kring någon fråga är ni välkomna att höra av er.

Svar från Länsteatrarna i Sverige

1. Bidragets betydelse

Enligt nuvarande regelverk kan bidrag ges som stöd till icke-statliga kulturlokaler.

Fråga: Vilken betydelse har bidraget för er organisation eller era medlemmar?

Länsteatrarnas svar: Såvitt vi vet har bidraget i dagsläget ingen stor betydelse för vår organisation och våra medlemmar. Vår bild är att ingen länsteater uppburit Boverkets stöd de senaste åren.

2. Bidragsberättigade projekt

Enligt gällande förordning kan bidrag endast ges till musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten (1 § förordningen). De åtgärder som kan beviljas bidrag är ny- och ombyggnad, standardhöjande åtgärder och handikappanpassning, samt byte eller komplettering av inventarier.

Frågor:

Ser ni behov av ändringar i vilka typer av lokaler som kan beviljas stöd?

Länsteatrarnas svar: Länsteatrarna använder, förutom sina egna scener, även föreningslokaler, bygdegårdar med mera för att kunna turnera och sprida scenkonst utanför städerna. Det vore bra om även sådana lokaler kan komma ifråga för stödet. Vi är osäkra på om det är så redan idag.

Ser ni behov av ändringar i vilka typer av projekt som kan beviljas stöd?

Länsteatrarnas svar: Nej

Vilka konsekvenser skulle eventuella ändringar av projekttyp och lokalkategori få för er verksamhet?

Länsteatrarnas svar: Vi tror att de lokaler och projekt som beskrivs i dagens stöd skulle kunna passa in på Länsteatrarna och deras behov. Med längre svarstid skulle vi kunna

undersöka om det finns andra behov hos Länsteatrarna än de åtgärder som i dagsläget anges.

3. Prioriterade projekt

Enligt förordningen lämnas stöd i första hand till projekt som avser lokaler för läns museer (4 § andra stycket). Detta innebär att läns museer prioriteras framför andra icke statliga kulturlokaler.

Frågor: Ser ni behov av att ändra denna prioritering?

Länsteatrarnas svar: Vi skulle gärna se att även Länsteatrar var prioriterade, då det finns behov av att kunna få stöd till ny- och ombyggnation, upprustning, underhåll, energieffektivisering med mera. Länsteatrarnas lokaler är en viktig del för den kulturella infrastrukturen i Sverige.

Vilka konsekvenser skulle en prioriteringsändring få för er verksamhet?

Länsteatrarnas svar: Om Länsteatrar blev prioriterade skulle det möjliggöra exempelvis:

- Ombyggnad och modernisering av teaterlokaler
- Tillgänglighetsanpassningar
- Teknisk uppgradering (ljud/ljus/Scenmaskineri)
- Energieffektivisering av teaterhus

Att få möjlighet till bättre rustade lokaler, teknik, infrastruktur för scenkonsten skulle ge Länsteatrarna möjlighet att nå ut till fler med högkvalitativ scenkonst.

Regional
Musik
i Sverige

2026-03-30

PM – Svar på ”Kunskapsinhämtning inför översyn av stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler (förordning 1990:573)”

Regional Musik i Sverige (RMS) är samverkansorganisationen för landets 22 regionala musikinstitutioner, som tillsammans producerar mer än 11 000 konserter och når över en miljon besökare varje år. Våra medlemmar bedriver professionell musikverksamhet med ett brett uppdrag att tillgängliggöra musik av hög konstnärlig kvalitet för publik i alla delar av Sverige. RMS företräder därmed en av de största aktörerna inom det svenska musiklivet – med närvaro i varje region och ett samlat publikmöte som få kulturinstitutioner kan matcha. Mot denna bakgrund välkomnar vi översynen och lämnar följande synpunkter.

1. Bidragets betydelse

Statsbidraget till icke-statliga kulturlokaler skulle kunna ha stor betydelse för hela kulturlivets infrastruktur. Tillgången till ändamålsenliga lokaler är avgörande för konstnärlig kvalitet, arbetsmiljö och publikupplevelse. För våra medlemmar skulle investeringar i exempelvis akustik, scenteknik och tillgänglighet göra att de kan upprätthålla och utveckla professionell verksamhet i hela landet. Stödet borde därmed vara en viktig förutsättning för ett levande och jämlikt musikliv. Men eftersom den totala omfattningen av stödet inte är större än drygt 9 miljoner kronor så är systempåverkan av bidraget marginell. Däremot har stödet självklart stor effekt för den enskilda beviljade organisationen.

2. Bidragsberättigade lokaler och projekt

Stödet omfattar ny- och ombyggnad, standardhöjande åtgärder, tillgänglighetsanpassning samt inventarier i musei-, teater- och konsertlokaler.

RMS ansluter till Svensk Scenkonsts bedömning av att ändamålen i grunden är relevanta men att tillämpningen behöver moderniseras och breddas då nuvarande avgränsning inte fullt ut speglar dagens kulturliv.

Vi ser behov av en bredare definition av stödberättigade lokaler, där även andra typer av scenkonst, musik och utställningslokaler kan komma ifråga.

3. Prioritering av projekt

En övervägande majoritet av de beviljade stöden har tillfallit läns museerna enligt förordningens prioriteringsordning. Nuvarande prioritering innebär i praktiken att andra konstområdets lokaler, inklusive musikens, har svårare att ta del av stödet. RMS framhåller att statsbidragets totalsumma måste höjas för att en breddning av stödmottagare ska kunna få effekt utan att läns museernas behov åsidosätts.

Vi ser därför behov av att:

- se över prioriteringsordningen i syfte att uppnå en mer likvärdig behandling av olika konst- och kulturområden,
- öka den totala summan för statsbidraget så att inte museernas behov av att renovera sina lokaler skärs ner på bekostnad av en breddning av kulturområden.

Sammanfattning

RMS bedömer att statsbidragets regelverk behöver moderniseras för att bättre spegla kulturlivets lokalbehov men att en breddning av prioriteringen av stödberättigade lokaler och projekt måste kombineras med en höjning av den totala summan.

Nina Björby (S), ordförande
Regional Musik i Sverige

Hanna Schölander (L), vice ordförande
Regional Musik i Sverige

Max Låke, verksamhetsledare
Regional Musik i Sverige

Komplettering till översyn av stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler

Riksantikvarieämbetet önskar göra inspel i frågan rörande vilken myndighet som ska ansvara för att fördela stödet.

Med hänvisning till Statens kulturråds respektive Boverkets olika uppdrag ser Riksantikvarieämbetet fördelar med att Boverket fortsatt ska fördela bidraget till vissa icke-statliga lokaler. Boverket är den nationella myndigheten för planering, byggande och boende och har stor betydelse för politikområdet Gestaltad livsmiljö, genom forskning, kunskapsspridning och processtöd. Myndigheten tog så sent som förra året fram en guide kring enkelt avhjälpna hinder för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att vara aktiva samhällsmedborgare genom att få tillgång till olika lokaler på jämställda villkor. Riksantikvarieämbetet anser Boverkets uppdrag och samlade kunskap inom byggande, förvaltning och tillgänglighetsanpassning borgar för välgrundade beslut om vilka projekt som ska tilldelas stöd enligt förordning 1990:573.

Svar på Boverkets frågor i PM - inhämtande av kunskaper och erfarenheter – Översyn av stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler

1. Bidragets betydelse

*Enligt nuvarande regelverk kan bidrag ges som stöd till icke-statliga kulturlokaler. Fråga:
Vilken betydelse har bidraget för er organisation eller era medlemmar?*

Ändamålsenliga och långsiktigt hållbara lokaler är avgörande för att museerna ska kunna bedriva såväl publik verksamhet som samlingsförvaltning. Dialogen med museerna visar på att många museiorganisationer har en ansträngd ekonomi där lokalrelaterade kostnader är en stor del av utgifterna. I synnerhet när det gäller lokaler för samlingsförvaltning är utmaningarna stora.

Museer har olika förutsättningar att bevara, utveckla och tillgängliggöra sina samlingar. Boverkets stöd för vissa icke-statliga kulturlokaler är avgörande och möjliggör för museer att genomföra nödvändiga uppgraderingar av lokalerna.

I regeringsuppdraget om en långsiktig samlingsförvaltning för museisektorn som återspeglades 2024-11-29 var ett av lösningsförslagen att utöka Boverkets stöd för icke-statliga kulturlokaler. Utredningen visade på att grundförutsättningarna för en långsiktig, effektiv och hållbar föremålsförvaring behöver stärkas utanför den statliga museisektorn. Det behövs ökade resurser för förbättringsåtgärder och ny- och ombyggnationer av föremålsmagasin runt om i landet som möjliggör samordningsvinster och stärker resiliensen. Exempel på angelägna åtgärder som utredningen pekade på är anpassningar för ökad beredskap i händelse av kris eller krig, klimatanpassningsåtgärder och standardhöjande åtgärder:

”Riksantikvarieämbetet föreslår att Boverkets stöd enligt förordning (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler tredubblas till 30 miljoner kronor. Stödet är idag otillräckligt och mycket översökt, samtidigt som museisektorn framhäver betydelsen av stödet för magasinerna.”

2. Bidragsberättigade projekt

Enligt gällande förordning kan bidrag endast ges till musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten (1 § förordningen). De åtgärder som kan beviljas bidrag är ny- och ombyggnad, standardhöjande åtgärder och handikappanpassning, samt byte eller komplettering av inventarier.

Frågor: Ser ni behov av ändringar i vilka typer av lokaler som kan beviljas stöd? Ser ni behov av ändringar i vilka typer av projekt som kan beviljas stöd? Vilka konsekvenser skulle eventuella ändringar av projekttyp och lokalkategori få för er verksamhet?

Det är viktigt att bidraget kan användas brett men det är avgörande att begreppet museilokaler också inkluderar magasinlokaler. Det är i magasinerna som den största delen av museernas samlingar förvaras, och det är avgörande för bevarandet att magasinerna kan hållas i gott skick.

I rådande säkerhetsläge är det viktigt att museernas lokaler kan utvecklas och förbättras så att verksamheten, såväl publik verksamhet som samlingsförvaltning, kan bedrivas även i höjd beredskap.

3. Prioriterade projekt

Enligt förordningen lämnas stöd i första hand till projekt som avser lokaler för läns museer (4 § andra stycket). Detta innebär att läns museer prioriteras framför andra icke statliga kulturlokaler.

Frågor: Ser ni behov av att ändra denna prioritering? Vilka konsekvenser skulle en prioriteringsändring få för er verksamhet?

En genomgång av vilka organisationer som erhållit bidraget under de senaste tre åren visar att läns museerna är i stor majoritet, år 2024 var 10 av 12 bidragsmottagare läns museer, 2025 10 av 14 och 2026 9 av 13 vilket indikerar att läns museerna har stora behov kopplat till lokaler och att ansökningarna ansågs vara motiverade.

Vi bedömer att en ändrad prioriteringsordning kommer att ge sämre förutsättningar för museernas verksamhet eftersom en mindre del av bidraget då skulle riktas till museer. Om en sådan ändring av prioritering bedöms vara aktuell, menar Riksantikvarieämbetet att det är nödvändigt att bidragets storlek ökar för att inte försämra museernas möjligheter att bevara samlingar.

Övriga kommentarer:

Åtgärder kopplade till lokalförändringar och byggnation tar lång tid och löper ofta över mer än ett år. Det är viktigt att bidragsinstruktionen tar höjd för detta.

Riksantikvarieämbetet önskar göra inspel i frågan rörande vilken myndighet som ska ansvara för att fördela stödet. Vi avvaktar återkoppling i den frågan.

Riksantikvarieämbetet noterar att SKR inte finns med i listan över de myndigheter och aktörer som Boverket ska inhämta synpunkter från. SKR har en viktig roll för kommunala och regionala verksamheter, och borde ha synpunkter på Boverkets bidrag för vissa ickestatliga kulturlokaler.

Boverket
Iman Mehammed

Riksarkivets svar på Boverkets PM - Inhämtande av kunskaper och erfarenheter – Översyn av stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler

1. Bidragets betydelse

Arkivverksamheter kan enligt nuvarande regelverk inte ansöka om stöd till icke-statliga kulturlokaler.

2. Bidragsberättigade projekt

Det finns ett stort behov av att inkludera arkivlokaler i icke-statliga kulturlokaler och det är en av arkivbranschen efterfrågad och logisk förändring då arkiv är en del av Sveriges kulturarv. Arkivverksamheter kan då söka stöd för arkivlokaler med utgångspunkt i Riksarkivets föreskrift RA-FS 2013:4. I det fall stöd för beredskapshöjande åtgärder inte finns att söka hos annan myndighet föreslås detta läggas till som punkt 4 i 1 § i förordningen om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler (1990:573)

I samma förordning 4 § är ett av kraven att projektet är angeläget från kulturhistorisk synpunkt vilket bör förtydligas. I 4 § 1 pt föreslår Riksarkivet därför en ändring av uttrycket kulturpolitisk synpunkt till en formulering som kopplas till de nationella kulturpolitiska målen.

För Riksarkivet innebär en förändring av bidragsberättigade projekt att de som idag inte har möjlighet att erhålla statsbidrag från Riksarkivet kan få stöd av Boverket eller den myndighet som tar över ansvaret.

För arkivverksamheter öppnar sig en möjlighet som tidigare inte har funnits. Stödet till arkivverksamheter med icke-statliga kulturlokaler kan få stor betydelse och bidra till bättre och säkrare arkivlokaler.

3. Prioriterade projekt

Riksarkivet ser positivt på att ta bort prioriteringen av läns museer, de verksamheter med störst eller mest trängande behov kan då prioriteras.

Detta beslut har fattats av avdelningschef Jens Västberg efter föredragning av Jessica Andersson. Vid ärendets slutliga beredning har enhetschef Fredrik Lindberg och enhetschef Petra Dornbusch deltagit.

Riksteaterns svar på Boverkets frågor ställda i PM – Inhämtande av kunskaper och erfarenheter – Översyn av stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler (dnr 675/2026)

Bidragets betydelse

Vilken betydelse har bidraget för er organisation eller era medlemmar?

Riksteatern har, genom sin nationella turnéverksamhet och förvaltningen av lokalregistret Scenrum.se, en överblick över de lokaler som används för scenkonst i Sverige. Riksteatern äger även en ändamålsfastighet där nationell produktionsverksamhet bedrivs. De lokala riksteaterföreningarnas verksamhet bedrivs i huvudsak i lokaler som ägs av icke-statliga aktörer, däribland ideella organisationer, kommuner samt privata fastighetsägare, genom hyresavtal eller andra nyttjanderättsupplägg.

En betydande andel av de lokaler som används för scenkonst har behov av upprustning och renovering. Tillgänglighetsanpassningen är i många fall otillräcklig. Ackumulerade underhållsbehov kan leda till ökade kostnader över tid samt innebära risker ur arbetsmiljö- och säkerhetssynpunkt.

Boverkets bidrag har betydelse för Riksteaterns lokala riksteaterföreningar och det ideella kulturlivet genom förbättringar i icke-statliga kulturlokaler som används för turnerande scenkonst. Detta har bidragit till att upprätthålla funktionella och säkra spelplatser runt om i landet, men behoven är stora och med andra /tydligare prioriteringar skulle dessa kunna mötas i högre utsträckning.

Riksteaterns nationella verksamhet har anslag från Kulturdepartementet. Riksteatern äger fastigheten där den nationella produktionsverksamheten bedrivs. Balansgången mellan allokering av resurser till fastigheten respektive till verksamheten är utmanande. Kostnader för underhåll, renovering och tillgänglighetsanpassning ryms inte fullt ut inom Riksteaterns statsanslag eller i befintliga stödformer som exempelvis Allmänna arvsfonden. Riksteatern har mot den bakgrunden ansökt om medel för icke-statliga kulturlokaler men utan beviljande.

Bidragsberättigade projekt

Ser ni behov av ändringar i vilka typer av projekt som kan beviljas stöd?

Riksteatern är positiv till översynen, främst gällande prioriteringar och fördelningsprinciper. Det finns stora behov av medel för ny- och ombyggnation liksom av standardhöjande reparationer och tillgänglighetsanpassning samt utbyte eller komplettering av inventarier inom scenkonstområdet.

Riksteatern föreslår att medel ska kunna beviljas för inköp av viss typ av tekniskt fasta inventarier, exempelvis ljudanläggningar, något som skulle komma många aktörer till del. Vidare finns behov av att prioritera medel till lingångar. Det skulle bidra till att fler orter och lokaler skulle kunna ta emot en större bredd av produktioner.

För ytterligare modernisering finns behov av medel för installation av fiberteknik, för att svara mot en utveckling med ökad digitalisering.

Konstområdenas olika förutsättningar behöver också finnas med i bedömning av ansökningar, för att bidra till ytterligare spridning utanför storstadsområdena av konstområden med svag infrastruktur, såsom dans och cirkus.

Riksteatern bedömer att regelverket fortsatt bör vara övergripande och inte för detaljerat, för att möjliggöra bedömningar utifrån lokala behov och fastighetsägarens förmåga. Prioriteringar och fördelningsprinciper bör dock vara tydliga i syfte att bidra till likvärdighet mellan olika typer av icke-statliga ägare med olika förmåga till teknisk förvaltning och investeringskapacitet.

Om- och nybyggnationer, förbättringar och tillgänglighetsanpassningar av fastigheter kräver ofta större investeringar. Behoven inom området är stora och fastighetsägarna har olika förutsättningar och kompetenser. Beviljade medel behöver vara av den storleken att den ger fastighetsägare förutsättning till genomförbarhet av hög kvalitet, framför en princip om att fördela mindre summor till fler.

I syfte att undersöka ytterligare förenklingar och effektiviseringar menar Riksteatern att en samlad översyn bör göras av de tre nuvarande bidragen till samlingslokaler: *Allmänna samlingslokaler investeringsbidrag*, *Bidrag till icke-statliga kulturlokaler samt Allmänna samlingslokaler, verksamhetsbidrag*.

Vilka konsekvenser skulle eventuella ändringar av projekttyp och lokalkategori få för er verksamhet?

Riksteatern menar att bidragets nuvarande användningsområden är relevanta, det finns sammanlagt stora behov av upprustning och tillgänglighetsanpassning av landets icke-statliga scenkonstlokaler.

Att möjliggöra inköp av viss teknik, såsom ljudanläggning och fiberteknik, skulle bidra till en mer likvärdig teknisk och digital nivå oavsett om producenten är en större institution eller en fri aktör.

En prioritering av lingångar skulle bidra till att fler orter och lokaler skulle kunna öka sin mottagarkapacitet av gästspel.

Prioriterade projekt

Enligt förordningen lämnas stöd i första hand till projekt som avser lokaler för läns museer (4 § andra stycket). Detta innebär att läns museer prioriteras framför andra icke-statliga kulturlokaler.

Ser ni behov av att ändra denna prioritering?

Riksteatern anser att det finns skäl att se över prioriteringen.

Samlingslokaler där scenkonst presenteras utgörs av olika typer av icke-statliga lokaler som ägs av olika fastighetsägare. Det ser olika ut både hos ideella organisationer som fastighetsägare och hos privata fastighetsägare när det kommer till kompetens och kapacitet till teknisk förvaltning. De kommunalt och regionalt ägda fastigheterna bedöms sammanlagt ha högre kompetens och kapacitet gällande detta.

Det kan även konstateras, utöver teknisk förvaltning av fastigheten, att det i vissa fall saknas tillräckliga resurser och kompetens för att upprätthålla och förvalta tekniska inventarier, exempelvis scentekniska installationer och tillhörande funktioner. Många av dessa lokaler är äldre och har omfattande behov av renoveringsåtgärder, både avseende byggnadens allmänna skick och tillgänglighetsanpassning, och därutöver finns behov av teknisk modernisering. Att äga en lokal där samtida scenkonst ska kunna presenteras för en publik är mer tekniskt krävande idag. Det finns ett begränsat stödutrymme för ideella och privata nationellt viktiga kulturlokaler, där långsiktiga investeringsbehov inte ryms inom andra stödformer, exempelvis Allmänna Arvsfondens, som primärt finansierar tidsbegränsade utvecklingsprojekt. Det bör tas i beaktande vid översynen i syfte att verka för likvärdighet mellan icke-statliga fastighetsägare.

Vilka konsekvenser skulle en prioriteringsändring få för er verksamhet?

Det ideella arrangörsledet — teater-, dans-, musik- och cirkusarrangörer — utanför storstadsområdena är beroende av en fungerande och modern turnéinfrastruktur. En förändrad prioritering med ökade möjligheter till prioritering av projekt från ideella och privata fastighetsägare skulle bidra till att:

- förbättra tillgängligheten för publik och konstnärer/konstnärligt team med funktionsnedsättning,
- skapa bättre förutsättningar för ett varierat utbud av scenkonst i hela landet,
- ge ökad kostnadsstabilitet genom att moderniserade lokaler ofta har lägre driftkostnader,
- minska trycket på lokalhyror, vilket i ett nästa steg kan bidra till att biljettpriser kan hållas på en rimlig nivå, vilket har betydelse för publikens tillgång till scenkonst.

Sammantaget bedöms ändringarna stärka både lokal och nationell kulturinfrastruktur för att därmed förbättra möjligheterna för turnerande scenkonst i hela landet och förbättra måluppfyllelsen i enlighet med de nationella kulturpolitiska målen.

Norsborg 2026-03-20

Susanna Dahlberg, vd

Lokal och regional utveckling
Louise Andersson

Boverket

SKR yttrande - Förfrågan om att inhämta synpunkter om regeringsuppdraget och förordningen om stöd till vissa icke statliga-kulturlokaler

Regeringen har gett Boverket och Statens Kulturråd i uppdrag att tillsammans göra en översyn av det statsbidrag som betalas ut med stöd av förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler. Uppdraget ska redovisas den 29 april 2026. Boverket har tillsammans med Statens Kulturråd har vänt sig till SKR för en möjlighet att ta del av förbundets synpunkter gällande uppdraget.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Ansvarig myndighet

Lokal- och anläggningsfrågor är centrala för möjligheterna att utöva och ta del av kultur. Det regionala engagemanget rör i huvudsak kulturlokaler, men de kommunala engagemangen rör även fritidens, idrottens och övriga civilsamhället. SKR betonar att det statliga engagemanget är välkommet och att frågorna behöver behandlas genomtänkt och samordnat från statligt håll.

Avgränsning av bidragsberättigande och prioriterade projekts ändamålsenlighet

Bidraget är idag mycket översökt och ett nationellt stöd om cirka 10 miljoner som syftar till att bidra till ny- eller ombyggnation av ickestatliga musei-, teater- och konsertlokaler, standardhöjande reparationer, handikappanpassning och utbyte eller komplettering av inventarier får med tanke på utgifternas karaktär betraktas som mycket blygsamt. Därför anser SKR att en prioriteringsordning behövs och att en eventuell förändring kan göras först efter att en konsekvensanalys gjorts av vad den skulle få för konsekvenser för de nu prioriterade regionala institutionerna samt att åtgärder vidtas kring dessa vid behov samt att anslaget stärks.

Sveriges Kommuner och Regioner

Patrik Jakobsson, avdelningschef

PM med svar på Boverkets och Kulturrådets kunskapsinhämtning – översyn av stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler (dnr 675/2026)

Inledning och övergripande synpunkter

Svensk Scenkonst välkomnar möjligheten att lämna synpunkter inom ramen för denna kunskapsinhämtning. Vi vill samtidigt framhålla att svarstiden har varit mycket kort, vilket har begränsat möjligheten att inhämta ett bredare och mer fördjupat underlag från våra medlemmar.

Vi vill även uppmärksamma att organisationen Svensk Live, som representerar en stor del av landets arrangörer inom musikområdet, inte finns med i sändlistan. Det är anmärkningsvärt, då arrangörsledet utgör en central del av kulturlivets infrastruktur och bör inkluderas i denna typ av kunskapsinhämtning.

1. Bidragets betydelse

Svensk Scenkonst har gått igenom beslut om stöd under de senaste fem åren och konstaterar att endast ett fåtal scenkonstlokaler har beviljats bidrag. Sammantaget innebär detta att stödet i dagsläget har begränsad betydelse för scenkonstens infrastruktur som helhet.

För de verksamheter som faktiskt har beviljats stöd har det självfallet haft stor betydelse, exempelvis för att möjliggöra nödvändiga investeringar i lokaler, tillgänglighetsanpassningar och förändringar för att tillgodose behov utifrån den konstnärliga utvecklingen.

Behoven inom scenkonsten är omfattande. Många scener har betydande underhållsbehov, bristande tillgänglighet och otillräcklig teknisk standard. Detta bekräftar även vår medlem Riksteatern, som pekar på att många lokaler som används för turnerande scenkonst har eftersatta renoveringsbehov samt brister i tillgänglighet och säkerhet.

Svensk Lives uppger dessutom att deras medlemmar i praktiken inte har tagit del av stödet, vare sig genom beviljade medel eller i någon större utsträckning genom ansökningar. Detta tyder på att stödet i sin nuvarande form inte når centrala delar av kulturlivets infrastruktur som har stora lokalbehov.

2. Bidragsberättigade projekt

Enligt nuvarande förordning omfattar stödet ny- och ombyggnad, standardhöjande åtgärder, tillgänglighetsanpassning samt inventarier i musei-, teater- och konsertlokaler.

Svensk Scenkonst bedömer att dessa ändamål i grunden är relevanta men att tillämpningen behöver moderniseras och breddas. Vi vill särskilt framhålla att det generellt finns stora och växande investeringsbehov i befintliga scenkonstlokaler i hela landet. Ett stort antal scener borde anpassas för att svara mot moderna tillgänglighetsbehov för publik och medarbetare. På många håll finns dessutom behov av teknisk modernisering, inklusive digital infrastruktur.

Det finns ett behov av att tydligare inkludera tekniskt fasta installationer, exempelvis anläggningar för sceteknik och digital infrastruktur. Sådana investeringar är avgörande för att tillgången till ett brett och samtida utbud av scenkonst i hela landet.

Regelverket bör vara flexibelt för att kunna möta olika och framtida behov och förutsättningar.

3. Prioriterade projekt

Enligt förordningen prioriteras i dag projekt som avser lokaler för läns museer. Svensk Scenkonsts uppfattning är att denna prioritering bör förändras. Det är inte rimligt att stödordningen pekar ut vissa typer av kulturlokaler eller konstformer, eller att den gynnar verksamheter utifrån huvudmannaskap.

Regelverket bör i stället utformas för att tydligare stärka kulturlivets infrastruktur i hela landet. Scenkonstens olika aktörer (institutioner, kommersiella verksamheter och fria professionella verksamheter inom dans, cirkus, teater och musik) utgör tillsammans en central och ömsesidigt beroende del av denna infrastruktur. Alla dessa verksamheter är i behov av särskilt anpassade lokaler för att kunna producera och framföra scenkonst.

Antalet scener minskar i många delar av landet, samtidigt som många befintliga lokaler har omfattande behov av investeringar. Ett levande kulturliv förutsätter fungerande, ändamålsenliga och tillgängliga lokaler. Inte minst finns ett stort behov av att stärka förutsättningarna för det ideella arrangörsledet, fria verksamheter och turnerande scenkonst, där tillgången till funktionella lokaler är avgörande.

Privata verksamheter är en viktig del av infrastrukturen och deras möjligheter att ta del av stödet bör också ses över, exempelvis skulle separata ansökningspötter kunna övervägas.

Avslutande synpunkter

Sammanfattningsvis bedömer Svensk Scenkonst stödet i sin nuvarande form har begränsad systempåverkan men stor betydelse för verksamheter som har beviljats stöd.

Det finns omfattande och växande behov av investeringar i scenkonstlokaler. Regelverket behöver moderniseras och breddas för att inkludera teknisk utveckling och nya behov.

Prioriteringsordningen bör ses över för att säkerställa likvärdiga förutsättningar att stärka hela kulturlivets infrastruktur.

Vi vill i detta sammanhang även hänvisa till rapporten *Kulturen, husen och urholkningen* (Svensk Scenkonst och Sveriges Museer 2024), som tydligt visar på de långsiktiga utmaningarna vad gäller finansiering och underhåll av kulturens lokaler: [kulturen-husen-och-urholkningen-webb-240205_.pdf](#).

Svensk Scenkonst bidrar gärna i det fortsatta arbetet med översynen av regelverket.

Diarienummer: 675/2026
Referens: Amanda Vesterlund
Datum: 2026-03-16

Boverket

registraturen@boverket.se

iman.mehammed@boverket.se

ove.bengtsson@kulturradet.se

Svar på PM – Inhämtande av kunskaper och erfarenheter – Översyn av stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler

Svenska Arkivförbundet ser mycket positivt på detta uppdrag och välkomnar den översyn som nu genomförs av stödet till vissa icke-statliga kulturlokaler. Vi uppskattar möjligheten att bidra med kunskaper och erfarenheter från arkivsektorn. Vi ser fram emot en fortsatt dialog i arbetet och hoppas att våra perspektiv kan vara till nytta i den kommande analysen och översynen.

Bidragets betydelse

Enligt nuvarande regelverk kan bidrag ges som stöd till icke-statliga kulturlokaler.

Fråga: Vilken betydelse har bidraget för er organisation eller era medlemmar?

Frågan är svår att besvara entydigt. För de medlemmar som är läns museer har bidraget en betydande relevans. För de medlemmar som inte tillhör denna kategori har det däremot ingen direkt betydelse.

Länsmuseerna kan få bidrag för att förbättra sina arkivlokaler. Länsarkiven kan inte få bidrag för att förbättra sina arkivlokaler. Denna diskrepans är problematisk och svår att motivera utifrån ett verksamhetsperspektiv.

Bidragsberättigade projekt

Enligt gällande förordning kan bidrag endast ges till musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten (1 § förordningen). De åtgärder som kan beviljas bidrag är ny- och ombyggnad, standardhöjande åtgärder och handikappanpassning, samt byte eller komplettering av inventarier.

Fråga: Ser ni behov av ändringar i vilka typer av lokaler som kan beviljas stöd?

Ja. Bidraget bör breddas så att det även omfattar arkivlokaler.

Fråga: Ser ni behov av ändringar i vilka typer av projekt som kan beviljas stöd?

Ja. Klimatanpassningsåtgärder bör uttryckligen omfattas, eftersom flera arkiv- och kulturinstitutioner står inför ökade risker kopplade till extremväder och fuktproblematik.

Fråga: Vilka konsekvenser skulle eventuella ändringar av projekttyp och lokalkategori få för er verksamhet?

Eventuella ändringar av projekttyper och lokalkategorier skulle få *betydande positiva konsekvenser* för våra medlemmar. Arkivinstitutioner är centrala kulturarenor – platser för möten mellan dåtid, nutid och framtid, liksom mötesplatser mellan människor. Arkiven bedriver omfattande programverksamhet i form av föreläsningar, workshops och forskarhandledning, riktad både till nybörjare och till avancerade forskare, oavsett om forskningen sker professionellt eller på hobbynivå.

Många Arkiv har dessutom en väletablerad arkivpedagogisk verksamhet för barn och unga. Genom att arbeta om och genom arkiven stärks kunskapen om källor och historiskt material, och därigenom även ett faktabaserat och kritiskt medborgarskap. Trots detta förbises ofta att Arkiv är betydelsefulla kulturinstitutioner. De bidrar aktivt till ett levande kulturliv, till bildning och till samhällets demokratiska infrastruktur.

Om bidragen breddades till att omfatta även arkivlokaler och relevanta projekt skulle det därför skapa bättre och mer jämlika förutsättningar för Arkiven att vidareutveckla denna del av kulturverksamheten. Det skulle möjliggöra mer ändamålsenliga lokaler, stärkt beredskap, anpassning till klimatrelaterade risker och en utveckling av program- och pedagogisk verksamhet som i dag begränsas av bristande finansieringsmöjligheter. Sammanfattningsvis skulle en ändring bidra till att stärka Arkivens roll som aktiva och nödvändiga kulturinstitutioner.

Prioriterade projekt

Enligt förordningen lämnas stöd i första hand till projekt som avser lokaler för läns museer (4 § andra stycket). Detta innebär att läns museer prioriteras framför andra icke statliga kulturlokaler.

Fråga: Ser ni behov av att ändra denna prioritering?

Frågan är svår att svara på eftersom den ställer två av våra medlemstyper mot varandra. Trots detta blir vårt svar: Ja, eftersom den nuvarande prioriteringen inte är motiverad. Att ge läns museer företräde framför andra icke-statliga kulturlokaler saknar saklig grund, särskilt då Arkiv spelar en lika central roll i bevarandet och tillgängliggörandet av kulturarvet. Nuvarande ordning leder till ojämlika förutsättningar och bör därför ändras.

Fråga: Vilka konsekvenser skulle en prioriteringsändring få för er verksamhet?

En ändrad prioritering skulle få flera positiva konsekvenser för våra medlemmar. För det första skulle arkivinstitutioner ges mer jämlika förutsättningar att söka och erhålla stöd för nödvändiga lokal- och utvecklingsåtgärder. I dag hamnar de systematiskt efter läns museerna, trots att deras behov av säkra, ändamålsenliga och långsiktigt hållbara lokaler är likvärdiga.

Om Svenska Arkivförbundet

Svenska Arkivförbundet är riksorganisation för den enskilda sektorns arkiv. Denna sektor omfattar arkiv från näringslivet, civilsamhället och privatpersoner. Dessa arkiv innehåller värdefull information om människor, företag och organisationer, men också om historiska samhällsförändringar och olika tanketraditioner.

Arkiven utgör grunden för samhällets kunskapsutveckling. Svenska Arkivförbundet arbetar för att skapa goda förutsättningar för arkivering av enskilda arkiv, upplysa om arkivens roll i samhällsutvecklingen samt att stärka och synliggöra denna del av vårt gemensamma kulturarv.

Våra medlemmar

Svenska Arkivförbundet är riksorganisation för den enskilda sektorns arkiv – förstått som det samlade arkivbestånd som uppstår inom föreningslivet, näringslivet och det civila samhället i stort. Arkiv efter föreningar, företag och privatpersoner bevaras av en bred mångfald av aktörer. Dessa kan vara renodlade arkivinstitutioner, såväl privata som offentliga, men också museer (offentliga och privata), bibliotek, företag, föreningar, akademier och stiftelser.

Bland Svenska Arkivförbundets medlemmar finns representanter från hela denna bredd. Förbundet samlar dem i syfte att stärka kunskapen om de enskilda arkivens betydelse i samhället och i kulturarvet, samt verka för att skapa goda och långsiktiga förutsättningar för enskild arkivverksamhet i hela landet.

Exempel på medlemmar:

- Centrum för Näringslivshistoria
- Arkiv Gävleborg
- Lokalhistoriska Arkivet i Hässleholm
- Nordiska museet
- Gotlands Museum
- Nordstjerna AB
- Malmö stadsarkiv
- Humanistiska biblioteket, Göteborgs universitet
- Svenska Akademien
- Företagsarkivet i Westerbotten
- Sveriges hembygdsförbund

För förbundsstyrelsen,

Amanda Vesterlund
Generalsekreterare
Svenska Arkivförbundet

Från: Annika Gillegård <annika.gillegard@filminstitutet.se>
Till: "registraturen@boverket.se" <registraturen@boverket.se>
CC: "iman.mehammed@boverket.se" <iman.mehammed@boverket.se>
"ove.bengtsson@kulturradet.se" <ove.bengtsson@kulturradet.se>
Ämne: Diarienummer 675/2026, Kunskapsinhämtning, Filminstitutet
Skickat: 2026-03-20 17:11:41

Hej!

Här kommer svar på frågorna i PM:et. Kontakta mig gärna om ni vill ha mer utvecklade svar eller mer bakgrund från Svenska Filminstitutet!

Vänliga hälsningar

Annika Gillegård

1. Bidragets betydelse

Enligt nuvarande regelverk kan bidrag ges som stöd till icke-statliga kulturlokaler.

Fråga:

Vilken betydelse har bidraget för er organisation eller era medlemmar?

I dagsläget ingen betydelse, eftersom varken Filmhuset eller biografer omfattas av stödet.

2. Bidragsberättigade projekt

Enligt gällande förordning kan bidrag endast ges till musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten (1 § förordningen). De åtgärder som kan beviljas bidrag är ny- och ombyggnad, standardhöjande åtgärder och handikappanpassning, samt byte eller komplettering av inventarier.

Frågor:

Ser ni behov av ändringar i vilka typer av lokaler som kan beviljas stöd?

Principiellt vill Filminstitutet hävda att biografer och andra lokaler för filmkonsten också är kulturlokaler. Vissa biografer kan söka stödet till allmänna samlingslokaler, därför skulle det här stödet omfatta dem som inte kommer i fråga för det.

Under 2025 fanns 446 aktiva biografer i Sverige. Av dem var 231 biografer anslutna till en riksorganisation som organiserar aktiebolag, stiftelser eller föreningar som tillhandahåller allmänna samlingslokaler (Folkets Hus och Parker, Våra Gårdar och Bygdegårdarna), och kan söka stöd för samlingslokaler hos Boverket.

120 av de 446 biograferna i landet ägs av aktiebolag och 45 av handelsbolag. Resterande drivs av ideella föreningar, ekonomiska föreningar, stiftelser och kommuner, samt ett kommanditbolag och en statlig myndighet.

Ser ni behov av ändringar i vilka typer av projekt som kan beviljas stöd?

Eftersom Filminstitutets biografstöd går till insatser kopplade till filmvisning, bör stöd från Boverket komplettera, som i stödet till allmänna samlingslokaler.

Vilka konsekvenser skulle eventuella ändringar av projekttyp och lokalkategori få för er verksamhet?

Nya möjligheter för t ex kommunala biografer och Filmhuset.

3. Prioriterade projekt

Enligt förordningen lämnas stöd i första hand till projekt som avser lokaler för läns museer (4 § andra stycket). Detta innebär att läns museer prioriteras framför andra icke statliga kulturlokaler.

Frågor:

Ser ni behov av att ändra denna prioritering?

Svårt att ta ställning till eftersom vi inte känner till bakgrunden till denna prioritering.

Vilka konsekvenser skulle en prioriteringsändring få för er verksamhet?

Utifrån nuvarande stödregler inga.

Annika Gillegård
Samordnare offentlig samverkan / Advisor Public Affairs
Strategi och analys / Strategy and Analysis

annika.gillegard@filminstitutet.se
+4686651206 (Direct)
+46765011671 (Mobile)

Svenska Filminstitutet / Swedish Film Institute
P.O. Box 27126, SE-102 52 Stockholm, Sweden
Besök / Visiting: Filmhuset, Borgvägen 1-5
Phone: +46 8 665 11 00

filminstitutet.se

Från: Helena Westin <chair@icomsweden.se>
Till: registraturen@boverket.se <registraturen@boverket.se>
iman.mehammed@boverket.se <iman.mehammed@boverket.se>
ove.bengtsson@kulturradet.se <ove.bengtsson@kulturradet.se>
Ämne: Bidrag till vissa ickestatliga kulturlokaler 675/2026
Skickat: 2026-03-20 11:34:57

Hej,
Nedan följer svar på frågor om Bidrag till vissa ickestatliga kulturlokaler från Svenska ICOM. Vi har inga egna lokaler och har därför svårt att svara på fråga 1 och 2. På fråga 3 ger vi ett mer generellt svar, i vår roll som samlande organisation för museisektorn, och utifrån våra medlemmars perspektiv.

1. Bidragets betydelse Enligt nuvarande regelverk kan bidrag ges som stöd till icke-statliga kulturlokaler.

Fråga: Vilken betydelse har bidraget för er organisation eller era medlemmar?

Ingen. Svenska ICOM har idag ingen lokal och föreningen har ingen relation till, påverkan eller inflytande till medlemsinstitutionernas lokalfrågor.

2. Bidragsberättigade projekt

Enligt gällande förordning kan bidrag endast ges till musei-, teater- och konserterlokaler som tillhör någon annan än staten (1 § förordningen). De åtgärder som kan beviljas bidrag är ny- och ombyggnad, standardhöjande åtgärder och handikappanpassning, samt byte eller komplettering av inventarier.

Frågor: Ser ni behov av ändringar i vilka typer av lokaler som kan beviljas stöd? Ser ni behov av ändringar i vilka typer av projekt som kan beviljas stöd? Vilka konsekvenser skulle eventuella ändringar av projekttyp och lokalkategori få för er verksamhet?

Vi har ingen verksamhet som har någon relation till lokalfrågor.

3. Prioriterade projekt

Enligt förordningen lämnas stöd i första hand till projekt som avser lokaler för läns museer (4 § andra stycket). Detta innebär att läns museer prioriteras framför andra icke statliga kulturlokaler.

Frågor: Ser ni behov av att ändra denna prioritering? Vilka konsekvenser skulle en prioriteringsändring få för er verksamhet?

Som företrädare för museibranschen ser vi att det är angeläget att inte en typ av kategori av museer prioriteras före andra. Museibranschen utgörs av en mångfald av institutioner med olika huvudmän, statliga, regionala, kommunala, lokala, stiftelser, enskilda bolag, föreningar m fl med varierande förutsättningar för sina verksamheter. Bidraget till icke-statliga kulturlokaler bör breddas för att kunna omfatta fler museer än läns museer.

--

Vänliga hälsningar

Helena Westin, ordförande Svenska ICOM

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se